
EL SECTOR DE LES FRUITES I VERDURES, DEL PEIX I MARISC LA CARN I BIO ALS PAÏSOS NÒRDICS I BÀLTICS

Estudi elaborat per la Cambra de Comerç de Barcelona per a Mercabarna

BARCELONA JUNY 2022

ÍNDEX

1. AGRAÏMENTS	2
2. OBJECTIUS DE L'ESTUDI	3
2.1 ANTECEDENTS.....	3
2.2 OBJECTIUS DE LA MISSIÓ D'ESTUDI	3
2.3 METODOLOGIA EMPLEADA	3
3. PAÏSOS NÒRDICS.....	4
3.1 TRETS SIMILARS	4
3.2 NORUEGA.....	6
3.3 SUÈCIA	10
3.4 FINLÀNDIA.....	14
3.5 DINAMARCA.....	18
4. PAÏSOS BÀLTICS	22
4.1 TRETS SIMILARS	22
4.2 ESTÒNIA	24
4.3 LETÒNIA	27
4.4 LITUÀNIA.....	30
5. SITUACIÓ DEL SECTOR FRUTICOLA	33
6. SITUACIÓ DEL SECTOR DE LES VERDURES	38
7. SITUACIÓ DEL SECTOR DE LA CARN	42
8. SITUACIÓ DEL SECTOR DEL PEIX	46
9. SITUACIÓ DEL SECTOR BIO	49
10. SISTEMES DE DISTRIBUCIÓ	52
11. PERFIL DEL CONSUMIDOR	55
12. FORMES D'ENTRADA AL MERCAT.....	56
13. CONCLUSIONS	58
14. BIBLIOGRAFIA	60
15. VISITES REALITZADES.....	63

1. AGRAÏMENTS

En nom de la Cambra de Comerç de Barcelona, voldríem agrair especialment el suport, de la Cambra de Comerç de Letònia, l'Oficina Comercial de Copenhague i l'Oficina Comercial Estocolm per l'ajuda rebuda en la preparació de la missió de l'estudi.

Igualment voldríem agrair la col·laboració en la preparació de les agendes de treball i acompanyament durant les visites a la Cambra de Comerç de Lituània i la Ofecome comercial de Vilnius.

També a la consultora de Forexport Yvonne Lorenz, per la seva guia i ajuda en la realització del estudi de mercats.

Finalment agrair a Mercabarna, representat per Toni Nieto, en donar continuïtat a iniciatives com les d'aquest estudi, i destinades a afavorir l'activitat i internacionalització dels seus socis.

2. OBJECTIUS DE L'ESTUDI

2.1 ANTECEDENTS

Part del futur de la Unitat Alimentària passa per convertir-se en una plataforma de reexportació de productes alimentaris (frescos i congelats) cap a Europa i tercers països. És per això que les empreses de Mercabarna tenen la necessitat de consolidar-se en mercats madurs (Bàltics i Nòrdics) i obrir noves vies de negoci i logístiques.

Mercabarna confia part del seu projecte d'internacionalització en socis amb solvència contrastada amb internacionalització. Cambra de Comerç de Barcelona ha sigut reconeguda per l'entitat com a soci per portar a terme aquest projecte d'estudi sobre els mercats alemanys, degut a l'experiència que tenen en aquest mercat.

Aquest estudi forma part d'un projecte més ambiciós que inclou a més de la presentació d'aquest estudi una base de dades qualificada i una missió inversa de mínim 12 compradors que visitaran Mercabarna els dies 21, 22 i 23 de Setembre.

2.2 OBJECTIUS DE LA MISSIÓ D'ESTUDI

Els objectius marcats amb aquesta missió d'estudi són els següents:

- Obtenir el màxim d'informació possible sobre on es reflecteixen les tendències, demandes i hàbits de compra de productes frescos (fruites i hortalisses, peix i marisc, carn i bio) per part de les empreses majoristes dels països Bàltics i Nòrdics.
- Establir contactes amb entitats o organismes situats en aquests països que ens puguin servir d'interlocutors dins el sector.
- Establir contactes amb potencials compradors, distribuïdors, importadors i minoristes, que estiguin interessats a comprar producte de Mercabarna.

Aquest estudi, sense ànim de ser exhaustiu, pretén recopilar una sèrie de dades i informacions sobre la realitat dels productes frescos als països Bàltics i Nòrdics que puguin ser d'utilitat per a les empreses de Mercabarna a l'hora de prendre decisions sobre el mercat.

2.3 METODOLOGIA EMPLEADA

L'estudi recull una sèrie de comentaris i impressions de 24 entrevistes mantingudes amb els mercats majoristes, institucions i empreses mencionats dels països Nòrdics i Bàltics. S'ha pretès contrastar opinions de diferents entitats i organitzacions.

L'objectiu final és disposar d'un conjunt de dades i informacions que puguin ser d'utilitat per conèixer la realitat de productes frescos d'aquests països i que puguin ajudar a les empreses de Mercabarna en la seva presa de decisions.

Aquest estudi ha estat elaborat per Josep Maria Gomes i Maria Segovia de la Cambra de Barcelona.

3. PAÏSOS NÒRDICS

3.1 TRET SIMILARS

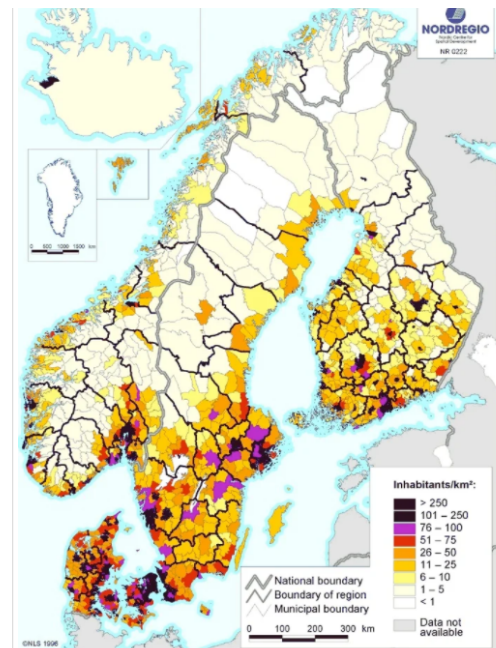
Ens referim als “països nòrdics” a una sèrie de països del Nord D’Europa: Suècia, Noruega, Dinamarca i Finlàndia, a l'alçada del Cercle Polar Àrtic.

Si conformessin un únic país, afegint Islàndia (país no seleccionat en aquest estudi) seria el país amb més illes del món, el segon en territori costaner i el setè en extensió.

Els països nòrdics tenen un alt nivell de vida. Degut en gran part que, políticament i econòmicament, des de principis del segle XX aquests cinc països van adoptar un model similar conegut com “l'Estat de Benestar Escandinau” que ha organitzat i finançat la protecció social, la sanitat pública, l'educació i altres importants aspectes de cada país.

Algunes dades a tenir en compte son:

- **Superfície:** 3,426 milions de km² (incloent Groenlàndia)
- **Població:** 27,5 milions de habitants
- **Atur:** entre el 5% i el 7%, depenent del país.
- **Idiomes:** noruec, danès, suec, islandès i finès; així com llengües reconegudes de minories a cada país.
- **Administració:** Consell Nòrdic. En realitat, el Consell no té poders formals, ja que les decisions han de ser ratificades per cada govern individual.
- **Empreses nòrdiques:** H&M | IKEA | Spotify | Llec | Mærsk | Equinor | Nordea | Telia

La creu nòrdica és la creu de Sant Olaf. És una creu cristiana decantada que apareix a totes les banderes dels països nòrdics. El primer país a utilitzar-lo va ser Dinamarca el 1478. Suècia el va seguir el 1563 i Noruega el 1821. La bandera de Finlàndia es va establir durant la seva independència de Rússia, el 1918 i finalment Islàndia la va començar a fer servir el 1944.

Suècia

Finlàndia

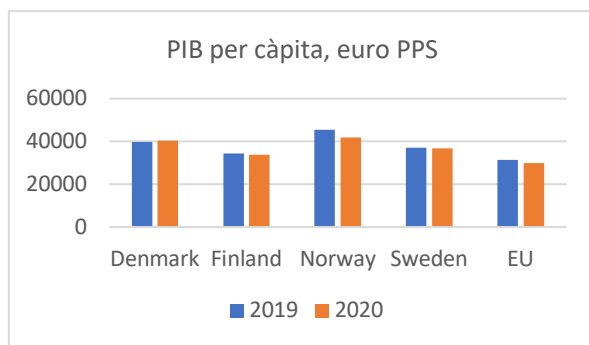
Dinamarca

Islàndia

Noruega

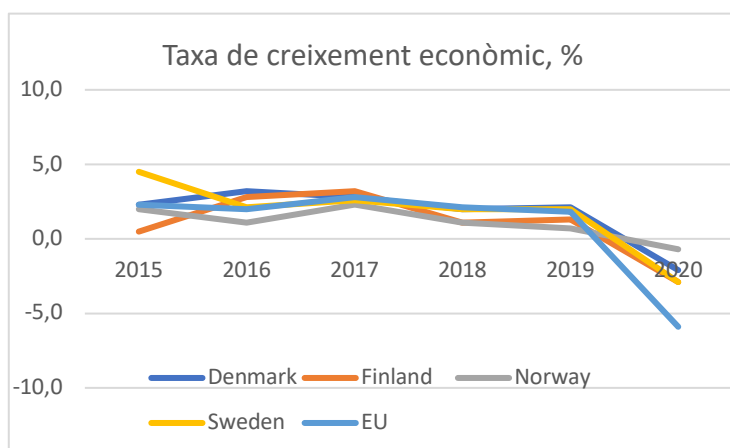

Font: Elaboració pròpia a partir de Nòrdic Statistics Database

Els països nòrdics es troben avui entre els països més rics del món mesurats pel PIB per càpita. Aquests països també són els primers en més o menys totes les comparacions internacionals de competitivitat. A mitjans del segle XIX, les economies nòrdiques van quedar endarrerides amb les de les principals nacions industrialitzades. Per tant, el desenvolupament econòmic d'aquests països ha estat ràpid.

Les economies nòrdiques han estat marcades per grans sectors públics, sistemes de benestar extensos i generosos, un alt nivell d'imposició i una important implicació de l'estat. Com a resultat, el "model nòrdic" ha rebut una atenció internacional considerable.

Els països nòrdics en el seu conjunt no assoleixen el volum de població dels grans mercats emissors, és a dir, Alemanya i Regne Unit, però l'alta intensitat viatgera d'aquests països els fa situar com a tercer territori emissor dins del context europeu.

Font: Elaboració pròpia a partir de Nòrdic Statistics Database

Durant el quart trimestre del 2021, Dinamarca i Suècia van accelerar el creixement econòmic mentre que Noruega i Finlàndia van registrar una lleugera desacceleració, consolidant tots ells una recuperació econòmica iniciada el segon quadrimestre de l'any. Pel que fa a la inflació, Noruega va registrar la taxa més alta tot i situar-se per sota de la mitjana de

l'OECD. Respecte al mercat laboral, tots els països nòrdics van presentar nivells d'atur inferiors als del trimestre anterior, a excepció de Dinamarca, sent el mercat laboral noruec el que va experimentar el descens més gran.

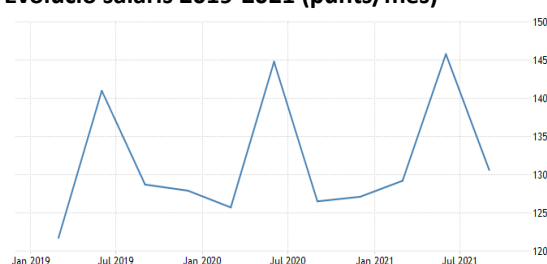
3.2 NORUEGA

Estimacions de 2020-2021 son:

- **Creixement econòmic:**
  - 2019 1,2%
  - 2020 -2,8%
  - 2021 3,6%
- **PIB (PPP):** 354.695 M\$
  - Agricultura 2,3%
  - Indústria 33,7%
  - Serveis 64,0%
- **PIB per càpita (PPP):** 66.214,1 \$
- **Inflació:** 2,2%
- **Taxa d'atur:** 3,7%
- **Deute públic:** 41,3% del PIB
- **Balança compte corrent:** 4,1% del PIB
- **Risc creditici:** AAA
- **Doing Business:** 9/190
- **Aeroport principal:** Oslo Airport
- **Ports principals:** Kamøy | Kollsnes, Melkøya Island | Fredrikstad | Mosjøen

Evolució salaris 2019-2021 (punts/mes)

SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | EUROSTAT

Al 2021 la taxa de distribució igualitària de l'Índex Gini que és una mesura econòmica que serveix per calcular la desigualtat d'ingressos que hi ha entre els ciutadans és de 25,3 molt positiva. És recomanable que un país o regió no tingui coeficients de Gini propers a un, ja que això voldria dir que la societat, monetàriament parlant, és molt desigual.

L'IPC un índex econòmic on es valoren els preus d'un determinat conjunt de béns i serveis, a finals del 2021 és 5,3%. Cal destacar la pujada del 2,4% dels preus de parament, fins a situar-se la taxa interanual en el 2,8%, que contrasta amb el descens dels preus d'aliments i begudes no alcohòliques del -0,8%.

L'Índex de Desenvolupament Humà o IDH Noruega es posiciona al número u a nivell mundial. L'IDH és una mesura comparativa d'esperança de vida, alfabetització, educació, i nivell de vida d'un país. És una mitjana estàndard de mesurament del benestar, especialment benestar infantil. També s'utilitza per a distingir si el país és un país desenvolupat, en desenvolupament o bé infradesenvolupat. Per tant, Noruega destaca en tots aquest aspecte de forma positiva.

Major fons sobirà del món. Es nodreix dels drets d'explotació del petroli i gas al mar del nord que cobren a les empreses. D'altra banda existeix un segons fons sobirà, aquest fons sobirà és més petit i es va establir en 1967 com una mena de fons de segur nacional. Es gestiona per separat del fons del petroli i es limita a les inversions nacionals i escandinaves, per la qual cosa és un posseïdor clau d'accions en moltes grans empreses noruegues, predominantment a través de la borsa d'Oslo.

Comerç Exterior a Noruega

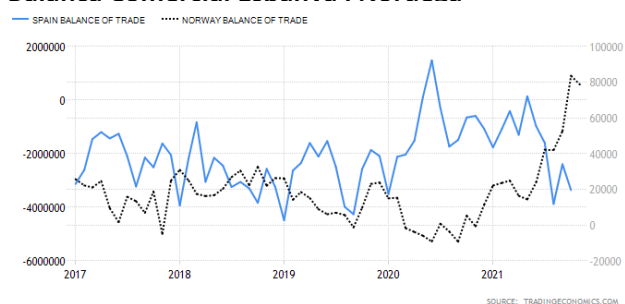
Les principals **importacions** van ser:

- Automòbils i altres vehicles
- Olis de Petroli o Minerals Bituminosos
- Aparells de radiodifusió o televisió
- Gas de Petroli

Les principals **exportacions** van ser:

- Olis Crus de Petroli O de Mineral Bituminós
- Gas de Petroli
- Peix Fresc O Refrigerat
- Olis de Petroli o Minerals Bituminosos

Balanca Comercial Espanya i Noruega

Les principals **inversions directes al estranger** han set de: Regne unit, Alemanya, França, Bèlgica i Suècia.

Les principals **inversions estrangeres directes** han set de: Xina, Suècia, Alemanya, EEUU, Dinamarca.

Des de l'inici de l'activitat petrolera al país als anys 70, la **balança comercial** noruega ha presentat un superàvit marcat com a conseqüència directa de les elevades exportacions de gas i petroli. Pel que fa a la balança de serveis, ha estat deficitària els darrers anys, especialment pel desequilibri en el sector del turisme. No obstant això, els importants ingressos del sector navilier noruec atenuen aquest dèficit. Com a excepció a allò esmentat, la pandèmia va provocar que durant el 2020 la balança comercial fos deficitària, especialment en béns, però no en serveis. La balança ha tornat a presentar superàvit fins al tercer trimestre del 2021.

Principals sectors d'economia

Al sector primari l'**agricultura** representa un percentatge relativament petit de l'economia. Agricultura molt subsidiada i amb un alt nivell de proteccionisme. Noruega és un dels majors exportadors mundials de peix i productes de la pesca en termes de valor. La **pesca i la silvicultura** representen l'11,52 del valor de les exportacions el 2019. **Sector agrícola** amb altes restriccions com ara: aranzels, quotes, pagament de drets de duana i taxes, amb l'objectiu de mantenir la viabilitat. Les empreses **del sector pesquer** reben ajuda del Govern mitjançant quatre programes principals: ajuda al transport, subvencions dels tipus d'interès per a embarcacions de pesca destinades al mercat nacional, subvencions per a la retirada d'embarcacions i per a les investigacions pesqueres.

El sector de **manufactures** té un pes del 25,1% sobre l'índex de producció industrial. Aquest sector també està molt lligat al sector de **gas i petroli**, el més important del país. L'extracció de gas i petroli representa el 10,1% del PIB el 2019 i el 55,53% del valor de les exportacions. Ha estat el 2n país exportador del món de gas el 2018 i el 16è productor mundial de petroli el

2019. Manté certa importància la indústria de l'**alumini**, gràcies als costos baixos de l'electricitat. El **sector naval**, especialment a la part de vaixells i components de més tecnologia, ha aconseguit també sobreviure als elevats costos interns, encara que perdent quota de mercat any rere any.

El **turisme** ha anat incrementant en els darrers anys, encara que no existeix una infraestructura turística molt desenvolupada, fet que provoca escassetat d'oferta i preus elevats. L'any 2019 el nombre de pernотacions dels turistes en càmpings, apartaments de vacances i hotels de Noruega va assolir la xifra de 23,58 milions, d'un total de 10,5 milions de turistes. Cal destacar que els alemanys, els suecs i els danesos són els turistes més habituals al país. El **sector marítim** és la indústria noruega més competitiva a nivell internacional. Aquest país és propietari del 10% de la flota mercant mundial i realitza el 15% del total mundial d'activitats relacionades amb la prospecció petrolífera.

Relacions comercials amb Espanya

Les relacions econòmiques i comercials entre Espanya i Noruega estan emmarcades, com per a la resta dels Estats membres de la UE, a l'Acord d'Espai Econòmic Europeu, i es poden qualificar com a fluïdes dins del marc d'aquest acord.

Quant a inversions, el Fons de Pensions Noruec reduïa progressivament la seva inversió a Europa des de l'any 2015. No obstant això, el 2019 s'ha revertit aquesta tendència amb un augment en la inversió, tant a Europa en general com a Espanya en particular. Actualment el Fons noruec compta amb 11.700 milions de corones en companyies cotitzades espanyoles i 6.900 milions d'euros en deute públic espanyol. El Fons manté importants percentatges en empreses com Iberdrola (3%), Técnicas Reunidas (5%), Sabadell i Banco Santander, amb 2,6% en cadascuna.

Noruega no forma part de la Unió Europea, però sí de l'Acord de l'Espai Econòmic Europeu (EEE). Segueixen en vigor els següents acords bilaterals d'Espanya amb Noruega: l'Acord Relatiu al Transport per Carretera (20/02/1979), l'Acord de Cooperació Industrial per a la Defensa (03/05/1985), i l'Acord d'Assistència Mútua Administrativa en Matèria Duanera (17/09/1991).

Espanya i Noruega tenen un acord per evitar la doble imposició, en vigor des del gener del 2001, que està pendent de revisió. El 2020, la quota de mercat d'Espanya a Noruega ha augmentat fins a 2,42%, mentre que la quota de mercat de Noruega a Espanya ha disminuït fins al 0,5%.

Perquè Noruega?

Els 5,4 milions d'habitants de Noruega són, segons les Nacions Unides, els més feliços del món. Una gran confiança en l'Estat i les seves institucions i un dels PIB per càpita més alts del món hi contribueixen. El país és ric en recursos naturals, petroli i gas.

Noruega, la **superpotència energètica** d'Europa. Noruega és un dels principals països energètics d'Europa amb una producció gairebé 100% renovable, un 95% provinent dels recursos hidrològics.

El **sector elèctric** noruec coneix l'elevat saber fer de les companyies elèctriques catalanes. És per això que consideren que les empreses catalanes poden trobar interessants oportunitats de negoci al país escandinau.

Shared mobility a Itàlia i MaaS. La ràpida evolució de la shared mobility a Itàlia ofereix moltes oportunitats per a empreses que es vulguin presentar com a nous actors o com a proveïdors de serveis en aquest sector; en concret, hi destaca la mobilitat elèctrica.

Oslo, la ciutat més intel·ligent del món. L'accés a les dades obertes fa possible el testatge i l'aplicació de solucions de ciutat intel·ligent i Noruega és pioner en les dades obertes al públic i accessibles.

La reforma hospitalària a Noruega, la digitalització del sistema sanitari i l'envelliment de la població comporten oportunitats de negoci per a sectors diversos com ara la construcció i equipament de nous centres hospitalaris, les tecnologies de la informació i la comunicació aplicades al sector salut o la provisió de material i serveis sanitaris diversos per a la gent gran.

3.3 SUÈCIA

Estimacions de 2020-2021 son:

- **Creixement econòmic:**
  - 2019: 1,3%
  - 2020: -4,7%
  - 2021: 3,5%
- **PIB (PPP):** 570.754 M\$
  - Agricultura: 1,6%
  - Indústria: 33,0%
  - Serveis: 65,4%
- **PIB per càpita (PPP):** 55.265,0 \$
- **Inflació:** 1,6%
- **Taxa d'atur:** 6,8%
- **Deute públic:** 34,8% del PIB
- **Balança compte corrent:** 4,2% del PIB
- **Risc creditici:** AAA
- **Doing Business:** 10/190
- **Aeroport principal:** Stockholm Arlanda Airport
- **Ports principals:** Brofjorden | Göteborg | Helsingborg | Karlshamn | Luleå | Malmö | Estocolm | Trelleborg | Visby

Evolució salaris 2019-2021 (puntos/mes)

Al 2021 la taxa de distribució igualitària de l'Índex Gini que és una mesura econòmica que serveix per calcular la desigualtat d'ingressos que hi ha entre els ciutadans és de 26,9, molt positiva.

La taxa de variació anual de l'IPC un índex econòmic on es valoren els preus d'un determinat conjunt de béns i serveis a Suècia a finals de 2021 és 3,3%. Cal destacar la pujada de l'1,7% dels preus de vestit i calçat, que contrasta amb el descens dels preus de medicina del -0,5%. L'exercici d'una política monetària de tall expansiu per combatre el cop que la pandèmia va provocar a l'economia durant el 2020 ha comportat una alça del nivell de preus el 2021. Des de gener de 2021 la inflació ha remuntat per situar-se sensiblement per sobre del valor objectiu del 2% a finals de l'any. Els elevats preus de l'energia a inicis del 2022 i els colls d'ampolla provocats per la pandèmia i la invasió russa a Ucraïna continuaran alimentant una inflació elevada, que a la primavera del 2022 s'ha situat per sobre del 6%.

L'Índex de Desenvolupament Humà o IDH, indica que els suecs es troben entre els que millor qualitat de vida tenen en mesura comparativa d'esperança de vida, alfabetització, educació, i nivell de vida d'un país.

El fons sobirans de Suècia permet als jubilats percebre una de les pensions més altes del món. Es tracta d'un sistema mixt que combina, d'una banda, comptes nacionals i plans de pensions d'ocupació.

Comerç Exterior Suècia

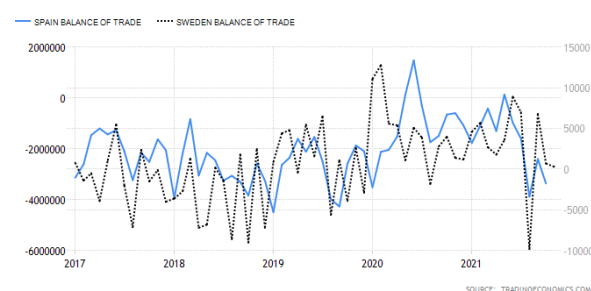
Les principals exportacions van ser:

- Automòviles y otros vehículos
- Medicaments envasats
- Petroli refinat
- Peces de vehicles
- Equip de difusió

Les principals importacions van ser:

- Automòviles y otros vehículos
- Petroli brut
- Peces de vehicles
- Petroli refinat
- Equip de difusió

Evolució Balança Comercial Espanya i Suècia

Les principals **Inversions directes al estranger** han set de Noruega, Alemanya, Dinamarca, EEUU, Finlàndia.

Les principals **Inversions estrangeres directes** han set d'Alemanya, Noruega, Holanda, Xina, Dinamarca.

La **balança comercial** reflecteix un comerç de serveis que va llançar el 2021 un dèficit de 8 mil milions de SEK. Per la seva banda, l'exercici 2021 es va tancar amb un saldo superàvit de les rendes primàries de 160,6 milers de milions de SEK, i són particularment significatives les rendes d'inversió (149,2 milers de milions de SEK), i un saldo deficitari de les rendes secundàries de 100,6 milers de milions de SEK. Segons es recull a la Comptabilitat nacional sueca, el 2021 el compte corrent es va saldar amb un superàvit de 296,6 milers de milions de SEK. El comerç de béns va generar un superàvit de 236,7 milers de milions de corones sueques. No obstant això, cal tenir en compte que la comptabilitat nacional sueca computa les exportacions i importacions a la Balança de Pagaments d'acord amb l'incoterm F.O.B. (Free on Board, pel qual l'exportador assumeix els ports i els factura al comprador). Descomptant els ports, el comerç de béns també va resultar superàvit: les exportacions de béns van pujar a 1.628,1 milers de milions de corones sueques, mentre que les importacions de béns es van xifrar en 1.605,2 milers de milions de corones sueques.

Principals sectors d'economia

Principals activitats: agricultura, pesca i recursos forestals, i el 0,79% correspon a la mineria.

les condicions climàtiques i la naturalesa del terreny redueixen la **superfície cultivada** a tan sols el 8% del territori nacional. Pel que fa a la **producció forestal**, el 70% de Suècia està format per boscos. El sector forestal és un dels més importants a l'economia sueca. És encara un dels majors importadors de vi i espirituosos. Els principals **productes agrícoles** són cereals, productes lactis, carn, fusta i patates. Addicionalment, posseeix una important dotació de recursos naturals: boscos, ferro, plom, coure, zinc i energia hidroelèctrica.

Caracteritzada per indústries intensives en **R+D**, com ara la farmacèutica o la de tecnologies de la informació. Aquesta indústria està dominada per dues grans multinacionals com AstraZeneca. La **indústria de l'automòbil** és una part essencial de l'economia de Suècia. El 2001 va adquirir la divisió de camions de Renault convertint-se en el principal productor europeu. Guanyen desenvolupament de programari i electrònica. Líder mundial en investigació i desenvolupament de productes sense fil i tecnologia de **telefonía mòbil**. (The Swedish Wireless Valley) . **L'enginyeria elèctrica i electrònica** és dominada per diverses organitzacions multinacionals. El sector de la **construcció** es referma gràcies al Pla d'Infraestructures 2022-2033. Hi destaquen activitats com el processament d'aliments.

El sector **serveis** representa a Suècia el 79% de la feina. Dins del sector terciari, el **comerç** és un dels sectors més importants juntament amb els serveis financers. Aquest sector està impulsat per **telecomunicacions** i **equipament informàtic**. Entre els principals serveis cal destacar la **distribució i el comerç al detall**, que suposen un 10,55% del total de l'economia, i els serveis professionals (incloent-hi àrees científiques, tècniques i d'administració), que suposen un 9,82% del total de l'economia.

Relacions comercials amb Espanya

Pel que fa a les relacions comercials, Espanya és el 15è proveïdor del mercat suec i el 13è client de Suècia.

El 2020 les exportacions espanyoles van pujar a 2.458,7 milions d'EUR (un 4,1% més que els 2.362,8 milions d'EUR del 2019), i les importacions es van xifrar en 2.665,7 milions d'EUR (un 3,1% menys respecte als 2.751,0 milions d'EUR el 2019).

La inversió sueca a Espanya durant aquests darrers deu anys destaquen les inversions en serveis d'informació, activitats de recerca i desenvolupament, activitats administratives i activitats de comerç majorista i intermediaris comercials, excepte vehicles de motor.

Hi ha una forta concentració sectorial de les inversions espanyoles a Suècia en l'última dècada, mentre que el 88,7% corresponen a serveis financers, exceptuant assegurances i fons de pensions.

La inversió espanyola a Sueca destaca destacar les inversions en agricultura, ramaderia i serveis relacionats corresponen a un 3,1 del total, la fabricació d'un altre material de transport (2,6% del total) i la fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària (1,2% del total)

Perquè Suècia?

Suècia encapçala la llista dels millors països on fer-hi negocis, segons la revista *Forbes*.

Posar en marxa una empresa al país és ràpid i fàcil: tota la informació està disponible en línia i en anglès. Suècia compta amb un entorn empresarial modern i obert, amb professionals experts i procediments transparents. A més a més, és un dels llocs més competitiu per a la fiscalitat de les empreses a Europa.

Destaca especialment pel **desenvolupament de programari i l'electrònica**. L'àrea del parc tecnològic al voltant de la Universitat de Linköping, al centre est de Suècia, és una de les de més expansió al món.

A Göteborg hi ha la **Vall Telemàtica** que agrupa unes 50 empreses de desenvolupament de serveis telemàtics (transport, comunicacions i tecnologia de la informació) per a la indústria de l'automòbil.

Tot i l'exposició de Suècia a les dinàmiques comercials globals, el Covid-19 va tenir un impacte més aviat relatiu a la seva economia, en comparació amb la majoria dels països europeus.

Hi ha grans oportunitats que sorgeixen a Suècia en el marc dels ambiciosos **plans d'infraestructures i habitatge**. Això porta a una penetració creixent d'empreses d'enginyeria i construcció d'obra pública espanyoles.

Suècia, entre els líders del Nord d'Europa en les **ciències de la vida**. Juntament amb una indústria tecnològica de classe mundial, l'ecosistema suec de les ciències de la vida sobresurt en el desenvolupament de **fàrmacs, eines biotecnològiques, diagnòstics i MedTech**, incloses les solucions d'atenció mèdica digital.

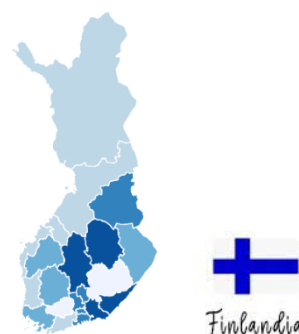
La **indústria automotriu** de Suècia s'ha convertit en una de les més dinàmiques del món. Hi ha un enfocament en vehicles autònoms, connectats i elèctrics i logística intel·ligent.

Sector en plena expansió de les **TIC** que dona feina al 6,1% de la població (doble de la mitjana de la UE) i reconegudes facilitats per a les empreses emergents que produeixen marques tecnològiques mundials.

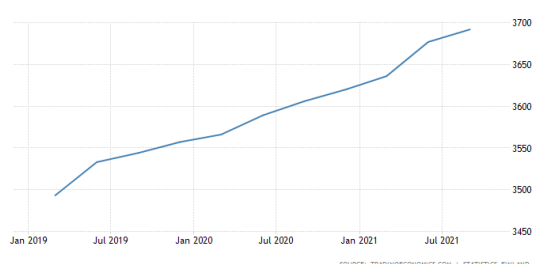
3.4 FINLÀNDIA

Estimacions de 2020-2021 son:

- **Creixement econòmic:**
  - 2019: 1,1%
  - 2020: -4,0%
  - 2021: 3,6%
- **PIB (PPP) 280.024 M\$**
  - Agricultura: 2,7%
  - Indústria: 28,2%
  - Serveis: 69,1%
- **PIB per càpita (PPP): 50.748,2 \$**
- **Inflació: 1,1%**
- **Taxa d'atur: 6,8%**
- **Deute públic :59,0% del PIB**
- **Balança compte corrent -0,5% del PIB**
- **Risc creditici AA+**
- **Doing Business 20/190**
- **Aeroport principal:** Helsinki Airport
- **Ports principals:** Helsinki, Kotka, Naantali, Porvoo, Rauma

Evolució salaris 2019-2021 (€/mes)

La taxa de distribució igualitària de l'Índex Gini que és una mesura econòmica que serveix per calcular la desigualtat d'ingressos que hi ha entre els ciutadans és de 26,9 molt positiva.

La taxa de variació anual de l'IPC a Finlàndia el febrer del 2022 ha estat del 4,5%, una dècima superior a la del mes anterior. La variació mensual de l'IPC (Índex de Preus al Consum) ha estat de 0,5%, de manera que la inflació acumulada el 2022 és de l'1,7%. Cal destacar la pujada de l'1,7% dels preus de Transport, fins a situar-se la taxa interanual en el 8,9%, que contrasta amb el descens dels preus de Medicina del -1,3%, i una variació interanual del -0,6%.

L'Índex de Desenvolupament Humà o IDH que elabora les Nacions Unides per mesurar el progrés d'un país i que en definitiva ens mostra el nivell de vida dels seus habitants, indica que els finlandesos es troben entre els que tenen millor qualitat de vida posicionant-se al número onze a nivell mundial.

Els sistemes de pensions dels països nòrdics estan a l'avantguarda dels millors sistemes de pensions europeus i, en concret, el finlandès és un dels més famosos. A Finlàndia, el sistema de pensions inclou la pensió nacional i la pensió laboral. En el cas de la nacional, es tracta d'un import destinat a garantir uns ingressos mínims als jubilats que no disposen d'una altra pensió o que reben una quantia molt baixa. De fet, en el cas de les persones que reben una pensió d'ocupació, l'import de la pensió nacional es redueix proporcionalment a mesura que augmenta la quantia de la pensió laboral i fins i tot no se'n percep res, en el cas que aquesta última sigui superior al límit màxim establert.

Comerç Exterior a Finlàndia

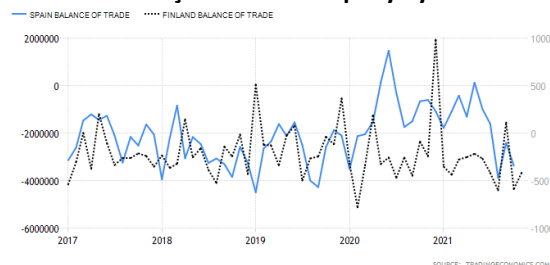
Les principals **importacions** van ser:

- Combustibles minerals, olis minerals i productes de la seva destil·lació
- Reactors nuclears, calderes, maquinària i aparells
- Màquines i equips elèctrics

Les principals **exportacions** van ser:

- Reactors nuclears, calderes, maquinària i aparells
- Paper i cartró
- Combustibles minerals
- Màquines i equips elèctrics
- Vehicles automòbils, tractors, velocípedes i altres; parts i accessoris

Evolució Balança Comercial Espanya y Finlàndia

Les principals **Inversions directes al estranger** han set d'Alemanya, Suècia, EEUU, Països Baixos, Xina.

Les principals **Inversions estrangeres directes** han set d'Alemanya, Suècia, Rússia, Xina, Països Baixos.

El 2021 Finlàndia va registrar un dèficit a la seva **balança comercial** de 3.290,5 milions d'euros, un 1,3% del seu PIB, superior al registrat el 2020, que va ser de 1.882,8 milions d'euros, el 0,79% del PIB.

Principals sectors d'economia

L'**agricultura** finlandesa afronta grans problemes geològic, geogràfic i climatològic; tradicionalment molt protegida. Principals productes **cultivats**; blat, ordi, patates, remolatxa sucrera i alguns tipus de llegums són els cultius més estesos. Les **fruites i verdures** s'importen majoritàriament i la producció local té lloc en hivernacles especialment preparats. La cabanya **ramadera**, establada la major part de l'any, proporciona els ingressos principals de les explotacions agrícoles. La cabanya **porcina** i **avícoles** tendeixen a disminuir el 2018. Les **tres principals activitats** a què es dedicaven les granges van ser el 63% a bestiar boví, el 15% a bestiar equí i el 8% a bestiar oví. Els **bosc** suposen el recurs natural més important. El sistema s'estén a grans zones del país on no és possible un altre tipus d'explotació agrícola i garantint-ne el manteniment sostingut.

A la **indústria química** destaquen els productes destinats a la indústria forestal, agricultura, construcció, protecció del medi ambient i indústries electrònica i alimentària. Actua a camps de petroquímica, matèries plàstiques i química orgànica, química inorgànica, productes químics per a la indústria paperera i purificació d'aigües, biotecnologia i producció de pintures. A la **indústria alimentària** destaca el sector carni i lacti, tradicionalment deficitària.

A la construcció **naval** destaca construcció de plataformes petrolíferes, vaixells de vela i altres esports. Els punts forts de la indústria finlandesa del tèxtil i del **calçat** són, sobretot, confecció en general i d'hivern en particular, pel·leteria i calçat d'hivern. Les **manufactures** finlandeses de ceràmica, vidre i vidre, parament de taula i cuina, entre d'altres, s'han fet mundialment famoses. El sector de la **mineria** experimenta un creixement.

La indústria de **videojocs** incrementa la importància. País atractiu per a l'establiment de **centres de dades** atesa la seva infraestructura elèctrica altament fiable i a la finalització el 2016 de la construcció del nou cable de dades marítim directe a Alemanya. Gran dependència del **sector energètic** exterior. El **petroli**, els combustibles derivats de la fusta, l'energia nuclear, gas natural i el carbó. L'ús de fonts **d'energia renovables** va augmentar un 1% el 2019 i van cobrir el 37% del consum total d'energia. El comerç de comestibles a Finlàndia es caracteritza per la formació de cadenes i la centralització de les compres i la logística.

Relacions comercials amb Espanya

El comerç total de mercaderies entre Espanya i Finlàndia va ser de 1.991 M€ a l'any 2020, que es van repartir entre 968 M€ d'exportacions d'Espanya a Finlàndia i 1.023 M€ en sentit invers.

Les exportacions espanyoles a Finlàndia a l'any 2020 van créixer el 7% sobre l'any anterior. Les partides principals de l'exportació espanyola a Finlàndia són aliments i begudes (26%), béns d'equip (24%) i semimanufactures (19%).

Les importacions procedents de Finlàndia van baixar al 74% de la xifra de l'any anterior. Les partides d'importació espanyola més grans de Finlàndia són semimanufactures (el 49%, de les quals més de la meitat són paper i derivats) i béns d'equip (27%). El dèficit comercial bilateral va quedar en 55 M€ l'any 2020, davant dels 453 M€ de dèficit de l'any precedent. Espanya el 2020 va ser el 17è client de Finlàndia i el seu 15è proveïdor.

L'any 2020 els viatges de finlandesos a Espanya van pujar a 177.710 visitants, segons l'Ine-Frontur, cosa que va representar un 76,6% menys que l'any anterior, i van estar concentrats els primers mesos de l'any, abans de declarar-se la pandèmia . Les comunitats autònomes generalment preferides pels finlandesos són Canàries, Andalusia i la Comunitat Valenciana. En el sentit invers, l'any 2020 van visitar Finlàndia 14.937 turistes espanyols, davant dels 74.347 de l'any anterior a la pandèmia.

L'any 2020 ha estat un any anormal per efecte de la pandèmia, però l'any anterior a la crisi el flux d'inversió finlandesa a Espanya va ser de 9,4 milions d'euros i de 2,8 milions un any abans. El sector principal és el d'emmagatzematge i activitats logístiques de transport.

L'estoc d'inversions finlandeses a Espanya és de 613 M€ d'acord amb les darreres dades publicades. L'any 2020 ha estat un any anormal també en inversions a l'altra direcció, però l'any anterior a la crisi el flux d'inversió bruta espanyola a Finlàndia a Espanya va ser de 1,3 milions d'euros i un any abans va ser de 2,9 milions d'euros. El sector protagonista és el de serveis de 32 consultoria.

Perquè Finlàndia?

Finlàndia gaudeix d'una de les economies més competitives del món. L'únic país nòrdic que es troba a la zona euro té un sistema fiscal atractiu i un sistema educatiu excel·lent. També ha obtingut la puntuació més alta a l'índex de sostenibilitat mediambiental que atorga el Fòrum Econòmic Mundial.

Les oportunitats per a les empreses al mercat finlandès i els països nòrdics destaquen especialment en tres àrees: el **boom del gaming** als països nòrdics, forta aposta pel **5G**, lideratge finlandès en el desenvolupament de les **ciutats intel·ligents**.

La **ciberseguretat** és un sector de molt interès per associar-se amb empreses finlandeses.

S'enforceixen les relacions en **economia circular**, com ara gestió de residus, tractament d'aigües, reciclatge, generació d'energia a partir de residus, etc.

Les empreses que considerin invertir poden cercar suport a través de l'agència "**Invest in Finland**" i incentius a l'activitat proporcionats pels nivells locals de Govern.

Finlàndia ja ocupa el primer lloc del rànquing de països més atractius per a la **inversió minera** a causa de la disponibilitat d'informació geològica per part de GTK (l'institut geològic finlandès), les infraestructures d'alta qualitat, l'estabilitat, la transparència política i la llei de la mineria, tot plegat en un marc polític que favorable a noves inversions.

Les empreses espanyoles no s'enfronten a barreres d'entrada al mercat finlandès.

Finlàndia està entre els líders en el desenvolupament de **smart cities**. A Hèlsinki, Espoo i altres ciutats finlandeses hi ha un fort enfocament a la ciutat intel·ligent i la tecnologia neta, especialment en mobilitat i construcció intel·ligent.

Finlàndia és líder en **solucions digitals**, gràcies a l'arribada de Nokia i les empreses tecnològiques emergents de nova generació. Els sectors principals són: 5G, internet de les coses i tecnologies d'IA.

Finlàndia té la major quantitat **d'empreses emergents digitals** per càpita del món. Això ha impulsat l'àmbit innovador alhora que proporciona una font continuada de nou coneixement.

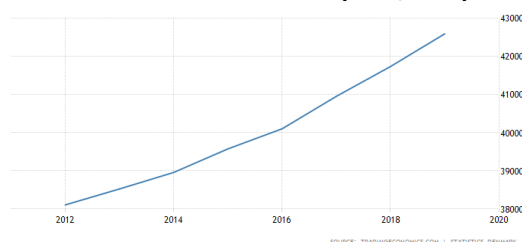
3.5 DINAMARCA

Estimacions de 2020-2021 son:

- **Creixement econòmic**
  - 2020: -3,3%
  - 2021: 2,8%
  - 2022: 2,9%
- **PIB (PPP) 343.152 M\$**
  - **Agricultura** 1.3%
  - **Indústria** 22,9%
  - **Serveis** 75.8%
- **PIB per càpita (PPP) 58.932,8 \$**
- **Inflació** 0,3%
- **Taxa d'atur** 5,6%
- **Deute públic** 43,4% del PIB
- **Balança compte corrent** 7,9% del PIB
- **Risc creditici** AAA
- **Doing Business** 4/190
- **Aeroport principal** Copenhagen-Kastrup
- **Ports principals:** Aarhus, Copenhagen, Fredericia, Kalundborg

Evolució salaris 2012-2020 (DKK/mes)

La taxa de distribució igualitària de l'Índex Gini és de 27,5, molt positiva.

La taxa de variació anual de l'IPC a Dinamarca a l'abril del 2022 ha estat del 6,7%, 1,3 punts superior a la del mes anterior. La variació mensual de l'IPC (índex de preus al consum) ha estat de l'1,6%, de manera que la inflació acumulada el 2022 és del 4,8%. Cal destacar la pujada del 4,7% dels preus de Begudes alcohòliques i tabac, fins a situar-se la taxa interanual en el 6,3%, que contrasta amb el descens dels preus de Medicina del -0,5%, i una variació interanual del 0,8%.

L'Índex de Desenvolupament Humà o IDH es posiciona al número deu a nivell mundial Dinamarca és un país estable políticament i econòmicament, trobant-se dins dels països més desenvolupats i amb més renda per càpita del món.

El sistema de pensions danès compta amb un sistema de pensions sostenible i en què els seus ciutadans confien. Es divideix en tres parts: el sistema públic de repartiment obligatori, el sistema complementari de caràcter obligatori i de gestió privada i el tercer pilar de caràcter voluntari i també de gestió privada.

Comerç Exterior a Dinamarca

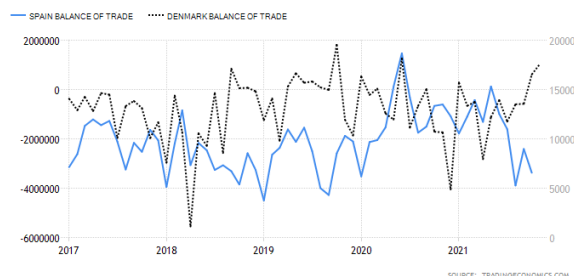
Les principals **importacions** van ser:

- Combustibles minerals, olis minerals i productes de la seva destil·lació
- Reactors nuclears, calderes, maquinària i aparells
- Màquines i equips elèctrics

Les principals **exportacions** van ser:

- Reactors nuclears, calderes, maquinària i aparells
- Paper i cartró
- Combustibles minerals
- Màquines i equips elèctrics
- Vehicles automòbils, tractors, velocípedes i altres; parts i accessoris

Evolució Balança Espanya i Dinamarca

Les principals **inversions directes al estranger** han set de Suïssa, Estats Units, Regne Unit, Pisos Baixos, Singapur.

Les principals **inversions estrangeres directes** han set de Suïssa, Japó, Irlanda, Regne Unit, Suècia.

El 2021 Dinamarca va registrar un superàvit a la seva **balança comercial** de 3.000,2 milions d'euros, un 0,89% del seu PIB, inferior al superàvit assolit el 2020, de 9.331,6 milions d'euros, 13.165,7 milions de dòlars el 2,99% del PIB. La variació de la Balança comercial s'ha degut a un increment de les exportacions de Dinamarca però acompanyat d'un increment encara més gran de les importacions.

Principals sectors d'economia

El sector **pesquer i d'agricultura** aporta un 1,8% del total del seu PIB. El 11,5% de la superfície cultivada a Dinamarca es dedica a **producció ecològica**. Un 52% de la superfície cultivada s'utilitza per a la **producció** de **cereals** mentre que únicament un 0,2% està destinada a **fruiters**. Dins dels cereals, els productes més importants són **l'ordi** i el **blat** i les **patates**. La importància de la producció animal es basa en el bestiar **boví** i, sobretot, en el **porcí**. Dinamarca és un dels exportadors de carn de porc més grans del món. La **llet** és molt important, sent l'empresa dano-sueca Arla Foods un dels més grans conglomerats a nivell mundial dins del sector dels productes lactis. Actualment, gairebé el 30% del total de llet produïda a Dinamarca és ecològica. L'agricultura ocupa a un 1,5% de la mà d'obra.

El **sector industrial** ocupa un 16,4% dl PIB l'any 2019 (**mineria i manufactures**). El subsector de la **maquinària** suposa actualment (any 2019), al voltant del 20% del total de l'output de la indústria la producció **d'aliments, begudes i tabac**, que representa el 19% de l'output industrial. La producció de **medicaments** suposa actualment el 16% de l'output industrial.

Importància creixent en la fabricació **d'aerogeneradors** i els **components**. Tant la indústria **tèxtil** i del **cuir** com la indústria del paper es troben en declivi. **L'activitat exportadora** representa el 65% del total facturat. La **indústria farmacèutica** té una vocació exportadora més gran, amb més del 90% de la seva facturació amb destinació al mercat internacional. El sector de la **construcció**, aquest va suposar el 6,0% del PIB total el 2019 i el 6,4% de l'ocupació, per la qual cosa la seva importància en el conjunt de l'economia danesa és escassa.

El **sector dels serveis** és el que ha experimentat més creixement en els darrers anys. Representa actualment (2019) el 76% del PIB i el 80% del total de l'ocupació, sent el sector públic el major ocupador del país en acaparar el 33% de la mà d'obra ocupada, seguit del sector del comerç amb un 16% del total.

Relacions comercials amb Espanya

Les exportacions a Dinamarca el 2020 van augmentar un 11,5%, mentre que les importacions van baixar un 1,1%. Com a resultat, la taxa de cobertura el 2020 va assolir el 109,35% (amb un superàvit de 168,6 milions d'euros), la millor dada anual dels darrers 10 anys.

En termes d'exportacions, Espanya és l'onzè proveïdor de Dinamarca amb una quota de mercat al voltant de l'1,8%. Les vendes espanyoles el 2020 van assolir els 1.971 milions d'euros, i els 10 primers capítols van representar el 74% del total exportat. Destaquen sobretot els vehicles, automòbils i tractors (27,7%), les màquines i aparells mecànics (8,1%), les manufactures de fosa (6,6%), els llegums i hortalisses sense conservar (5,8%) , i les fruites sense conservar (5,4%). El gener del 2021, les exportacions espanyoles a Dinamarca han pujat a 180,6 milions d'euros, un increment del 27% en relació amb el mateix mes de l'any passat.

Pel que fa a les importacions procedents de Dinamarca, Espanya és el desè client d'aquest país amb unes compres el 2020 de 1.802 milions d'euros, cosa que representa al voltant del 0,7% del total importat per Espanya aquest any. El 2020 els 10 primers capítols van representar el 71% del total de les importacions, amb una forta presència dels productes farmacèutics (27,0%), les màquines i aparells mecànics (10,7%), el peix, els crustacis i els mol·luscs (7,1%), la llet, els productes lactis i els ous (6,4%) i els aparells i material elèctric (4,1%). El gener del 2021, les importacions espanyoles a Dinamarca han pujat a 138,3 milions d'euros, un descens del 13% en relació amb el mateix mes de l'any passat.

Perquè Dinamarca?

L'existència de la "**Medicon Valley**". Regió prospera, amb més capacitat d'atracció d'empreses del sector de la medicina i la biotecnologia. Les empreses podran obtenir finançament específic en forma de préstecs o participacions temporals al capital a través de fons d'inversió de titularitat pública.

El **transport marítim** té una posició de lideratge internacional. Amb oportunitats a la indústria logística lligada al comerç electrònic. A més s'estan desenvolupant nous **projectes d'infraestructures** (ponts, túnels, carreteres, línies fèrries, etc.) i altres obres d'enginyeria civil.

La **indústria agroalimentària**, amb aplicacions biotecnològiques, compta amb un gran desenvolupament i un gran entramat de clústers, centres de recerca, convenis amb universitats i parcs empresarials.

El país s'ha fixat l'objectiu de prescindir de les fonts fòssils el 2050 potenciant les **energies renovables** com els recursos eòlics.

Un dels seus principals mercats mundials **tecnologies de la informació i comunicació** de proves i una infraestructura de primer nivell.

Investigació capdavantera i un marc regulador favorable amb **personal altament qualificat**.

Llançada pel Govern en forma d'un Pla anomenat "**Estratègia per al creixement digital de Dinamarca**". La seva execució està prevista per al període 2018-2025 i està dotat amb 134 milions d'euros.

Segons el Banc Mundial, Dinamarca és el país del món on és més fàcil fer negocis. S'hi pot constituir una empresa en només 24 hores i aconseguir un permís de treball en cinc setmanes.

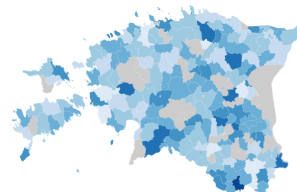
En aquest país, s'hi poden trobar oportunitats destacades en àmbits com els següents: alimentació ecològica, líder en ciències de la vida, smart cities, energies renovables, nou hub digital dels nòrdics i desenvolupament de la mobilitat elèctrica.

4. PAÏSOS BÀLTICS

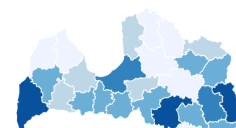
4.1 TRET SIMILARS

Els països bàltics van ser ocupats per la Unió Soviètica després de la segona guerra mundial. L'ocupació va durar 51 anys i van aconseguir la independència al 1991.

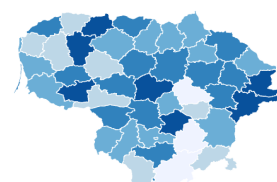
- **Idiomes:** Rus i les seves llengües oficials: letó, lituà i l'estonià.
- **Administració:** Consell dels Estats Bàltics. Uneix les tres repúbliques i disposa d'òrgans intergovernamentals de caràcter permanent com un Consell de primers ministres, o una Assemblea Bàltica.
- **Poder adquisitiu mitjà-baix.** La valentia de les seves polítiques enfocades en millores de la fiscalitat favorables per emprenedors i inversors, recolzades amb uns índex de corrupció baixos i una estabilitat dels seus preus els converteix en països fiables i atractius per establir relacions comercials.
- **L'anell Bàltic.** Des de l'entrada a la UE, l'integració dins del comerç europeu i el desenvolupament paral·lel social en infraestructures, energia i transports ha suposat per la regió un fort impuls pel creixement de la seva economia i el manteniment d'un nivell d'estabilitat sociopolítica i econòmica.

Estònia

Letònia

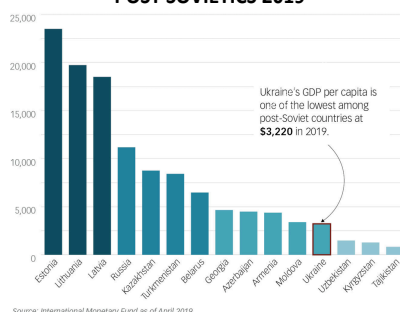
Lituània

Mitjançant reformes econòmiques, obrint els seus mercats convertint-les en modernes economies de mercat han aconseguit ser els 3 països de la ex-Unió soviètica amb un PIB per càpita més elevat.

Van consolidar la seva obertura de mercat amb l'entrada a l'Organització Mundial del Comerç el 1999 de Letònia i Estònia i l'any 2001 a Lituània.

Els anomenats tigres bàltics al 2004 van començar a formar part de la Unió Europea i l'OTAN.

PIB PER CÀPITA EN DOLARS DELS PAÏSOS POST-SOVIÈTICS 2019

Source: International Monetary Fund as of April 2019

Estònia disposa d'una quota de deute públic del 8,6% amb relació amb el PIB, situant-se com el país amb una quota més baixa en comparació amb la resta de la UE-28. Lituània i Letònia ocupen les posicions 23 i 21 respectivament.

Des del 1990 mitjançant una cohesió regional assentada amb l'establiment del Consell dels Estats Bàltics que uneix les tres repúbliques i disposa d'òrgans intergovernamentals de caràcter permanent com un Consell de primers ministres, o una

Assemblea Bàltica que permeten mantenir una col·laboració constant entre els seus parlaments i governants, així com la opció d'establir mesures de forma conjunta.

Les relacions amb els altres països nòrdics mitjançant una xarxa d'acords bilaterals i fòrums de diàleg entre el Consell dels Ministres Bàltics i el Consell Nòrdic de Ministres. La valentia de les seves polítiques enfocades en millores de la fiscalitat favorables per emprenedors i inversors, recolzades amb uns índex de corrupció baixos i una estabilitat dels seus preus els converteix en països fiables i atractius per establir relacions comercials.

Estònia

Letònia

Lituània

Destaquen per les fortes migracions impulsades durant la recessió econòmica del 2008 i la cerca d'oportunitats a l'estranger.

Han registrat elevats fluxos nets de sortides d'habitants en comparació amb els fluxos d'entrada que fan patir la seva capacitat econòmica a llarg termini i provoca tensions en el mercat de treball.

Disposen de taxes de creixement demogràfic negatives amb un descens de la fertilitat associada. A més s'aprecia un perill de despoblament sobretot en les zones rurals de les repúbliques bàltiques.

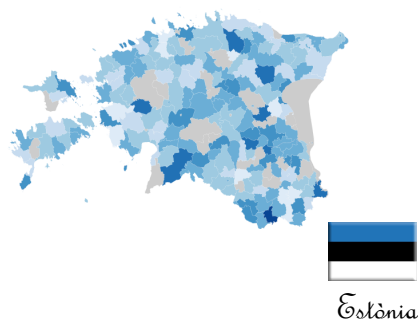
Lituània i Letònia en l'última dècada han sofert una reducció d'almenys un 1% la seva població. Lituània ha perdut des de 1990 un quart de la seva població i en algunes regions s'han perdut fins i tot més de la meitat dels seus residents.

4.2 ESTÒNIA

Estimacions de 2020-2021 son:

- **Creixement econòmic 2022:** 4,2%
- **PIB (PPP)** 49.559 M\$
  - **Agricultura** 2,8%
  - **Indústria** 29,2%
  - **Serveis** 68.1%
- **PIB per càpita (PPP)** 37.277,3\$
- **Inflació** -0,6%
- **Taxa d'atur** 6,8%
- **Deute públic** 18,5% del PIB
- **Balança compte corrent** -0,6% del PIB
- **Risc creditici** AA-
- **Doing Business** 18/190

La taxa de distribució igualitària de l'Índex Gini és de 30.5.

La taxa de variació anual de l'IPC a Estònia a l'abril del 2022 ha estat del 18,9%. Cal destacar la pujada del 18,1% dels preus d'habitatge, fins a situar-se la taxa interanual en el 59,7%, que contrasta amb el descens dels preus de transport del -0,9%, i una variació interanual del 24,2%.

Si ordenem els països en funció del seu **Índex de desenvolupament humà (IDH)**, Estònia es troba en bon lloc, ja que ocupa el lloc número 29 del rànquing de desenvolupament humà (IDH). L'IDH té en compte tres variables: vida llarga i saludable, coneixements i nivell de vida digne. Per tant, influeixen entre altres el fet que l'esperança de vida a Estònia estigui en 79 anys, la taxa de mortalitat en l'11,6‰ i la renda per càpita sigui de 20.930 €.

L'enorme èxit del segon pilar (comptes individuals obligatoris, a part de) del **sistema de pensions** ha provocat una ràpida acumulació i unes taxes de creixement impressionants. Tanmateix, a mesura que el sistema madura, és probable que el creixement s'alenteixi. La regulació dels fons de pensions a Estònia és diferent de la d'altres països de l'ECO. No hi ha garanties mínimes i gairebé no hi ha restriccions a la inversió internacional i a la disposició de fons amb diferents perfils de risc/rendibilitat.

Comerç Exterior a Estònia

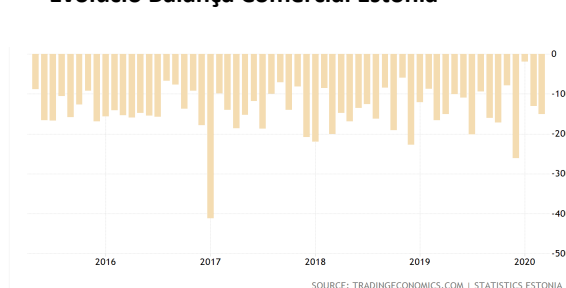
Les principals **importacions** van ser:

- Combustibles minerals, olis i productes de destil·lació
- Equips elèctrics i electrònics
- Vehicles diferents del ferrocarril i tramvia

Les principals **exportacions** van ser:

- Equips elèctrics i electrònics

Evolució Balança Comercial Estònia

- Combustibles minerals, olis i productes de destil·lació
- Fusta, articles de fusta i carbó

Les principals **inversions directes al estranger** han set de Finlàndia, Suècia i Letònia.

Les principals **inversions estrangeres directes** han ser de: Alemanya, Rússia i Finlàndia.

El 2021 Estònia va registrar un dèficit a la **balança comercial** de 1.769,1 milions d'euros, un 5,77% del PIB, superior al registrat el 2020, que va ser de 864,7 milions d'euros, el 3,22% del PIB. La variació de la balança comercial s'ha degut a un increment de les importacions superior al de les exportacions d'Estònia.

Principals sectors d'economia

El sector primari ocupa aproximadament a un 3% de la població a Estònia. Està caracteritzada per una producció enfocada al **mercat nacional** i les principals exportacions son de productes **làctics, llet, peix i derivats i begudes**. La producció de llet i de carn ha vist un progrés positiu de la producció. Ha obtingut un augment de la producció de cereals durant l'últim any de 4,5 tones, així mateix, un increment del cultiu de patates de 120 mil tones. El **sector forestal** es un dels recursos naturals més explotats del país ja que el 51% del territori es bosc. La **pesca** interior es troba focalitzada al llac Peipus i en segon lloc en el llac Võrtsjärv amb un volum de captures fins les 2.954 tones que sumades a altres 15.135 tones que es capturen en aigües més llunyanes sobretot de la zona nord-oest i nord-est del oceà atlàntic. Un dels punts més destacats del país es la gran abundància **d'aigua dolça** que posseeix.

El sector ocupa a un 30% aproximadament de la població activa del país. Destaquen les **manufactures de la indústria** de la fusta i dels mobles, la indústria química, la indústria electrònica i la producció de productes alimentaris. El sector té la característica de posseir una gran quota de **treballadors subcontractats** i està enfocada a l'exterior amb més d'un 68% del total de la producció venut al exterior. El sector del **processament de la fusta** ha rebut nombroses inversions estrangeres provinents principalment de Finlàndia, Noruega o Suècia, destacant en el sector per un nombre elevat de vendes. La indústria alimentaria destaca per productes com el **peix en conserva** o la **carn** que compleix els requisits estrictes de la UE. Produeix i exporta **fertilitzants, tints, productes químics orgànics i productes farmacèutics**.

Es el sector que ocupa una porció major de treballadors del país on més del 65% de la població activa treballa en el **sector serveis**. El sector terciari destaquen dos comtats el de Harju i Tartu on es troben les ciutats de Tallin i Tartu amb més del 80% i 77% de la seva economia centrada en el sector. Els **sector turístic** a Estònia aporta entre el 4-5% de l'ocupació al país i aporta un 8% aproximadament del PIB. El **transport** al país representa com la resta dels països bàltics un pes important dins de la seva economia degut a la seva posició geogràfica comunica els països escandinaus, Europa central i Rússia. Important centre de **serveis financers** on predominen els bancs estrangers.

Relacions comercials amb Espanya

Les relacions comercials entre Estònia i Espanya no són molt abundants i es consideren modestes.

Les exportacions espanyoles al país bàltic van suposar uns 236 milions d'euros durant l'any passat i van caure un 0,15% respecte l'any anterior.

Les importacions provinents d'Estònia van sumar els 112 milions d'euros. Destaquen les exportacions espanyoles de alimentació, begudes i tabac (26%) seguides de bens d'equip (23%) i semimanufactures (20%). Les importacions espanyoles en canvi, destaquen en bens d'equip (27%), productes energètics (24%), semimanufactures (19%) i alimentació, begudes i tabac (15%).

El balanç comercial té un saldo positiu per espanya com la resta de les repúbliques bàltiques Per Estònia Espanya representa el seu soci comercial amb un pes del 1,52% de les seves exportacions.

Perquè Estònia?

Estònia és pionera en la aplicació de polítiques que facilitin el desenvolupament de la societat de la informació. Qualsevol estranger que utilitzi la **residència digital** pot accedir als serveis digitals que ofereix el país a un resident i la realització de tràmits amb l'administració del país de forma online.

Destaca per una **burocràcia limitada**. Les activitats i tràmits administratius son senzills per evitar les despeses en temps i capital.

Els **Incentius fiscals** com el sistema especial de tributació de societats implica un alleujament dels impostos fins que l'empresa no obté beneficis. Posteriorment, es paguen impostos sobre els dividends.

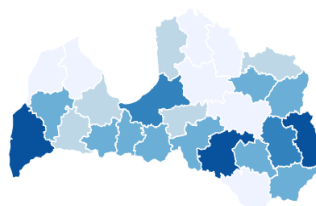
L'emprenedoria, la innovació en tecnologia, les variables macroeconòmiques estables i el creixement progressiu del país li han facilitat una bona **imatge internacional**.

Una de les claus del èxit del país es la valentia a l'hora de prendre decisions **innovadores** mitjançant un fort lideratge polític. És un país pioner en aprofitar i apostar pels avantatges que ofereixen les TIC.

4.3 LETÒNIA

Estimacions de 2020-2021 son:

- **Creixement econòmic 2022:** 5,2%
- **PIB (PPP)** 60.064 M\$
  - **Agricultura** 3,9%
  - **Indústria** 22,4%
  - **Serveis** 73,7%
- **PIB per càpita (PPP)** 31.485,3\$
- **Inflació** 0,1%
- **Taxa d'atur** 8,1%
- **Deute públic** 43,5% del PIB
- **Balança compte corrent** 3% del PIB
- **Risc creditici** A+
- **Doing Business** 19/190

Salari mitjà dels més baixos de la UE, manté un creixement positiu durant els últims anys per sobre del 5% .

La taxa de distribució igualitària de l'**Índex Gini** és de 30.5.

La taxa de variació anual de l'**IPC** a Letònia a l'abril del 2022 ha estat del 13%. Cal destacar la pujada del 8,9% dels preus de Vestit i calçat, fins a situar-se la taxa interanual en el 5,6%, que contrasta amb el descens dels preus d'Oci i Cultura del -0,9%, i una variació interanual del 3,2%.

En quant al **Índex de Desenvolupament Humà o IDH**, que elabora les Nacions Unides per a mesurar el progrés d'un país i que en definitiva ens mostren el nivell de vida dels seus habitants, indica que els lletons es troben al lloc 37.

Comerç Exterior a Letònia

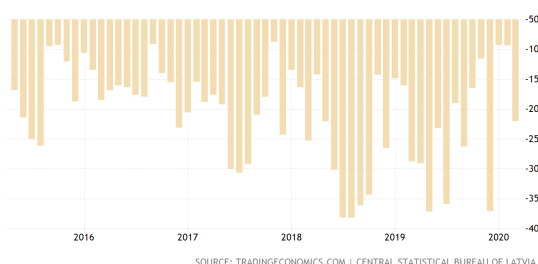
Les principals **importacions** van ser:

- Combustibles minerals, olis i productes de destil·lació
- Maquinaria, reactors nuclears i calderes
- Vehicles diferents del ferrocarril i tramvia

Les principals **exportacions** van ser:

- Fusta i els articles de fusta i carbó de llenya
- Equip elèctric i electrònic
- Maquinaria, reactors nuclears i calderes

Evolució Balança Comercial Letònia

SOURCE: TRADINGECONOMICS.COM | CENTRAL STATISTICAL BUREAU OF LATVIA

Les principals **inversions directes al estranger**: Lituània, Rússia, Estònia.

Les principals **inversions estrangeres directes**: Lituània, Alemanya, Polònia.

El 2021 Letònia va registrar un dèficit a la **balança comercial** de 2.983,8 milions d'euros, un 8,95% del PIB, superior al registrat el 2020, que va ser de 1.836,7 milions d'euros, el 6,24% del PIB . La variació de la balança comercial s'ha degut a un increment de les importacions superior al de les exportacions de Letònia.

Principals sectors d'economia

El pes del sector **s'ha anat reduint** a mesura que el sector terciari ha anat guanyant importància i ocupa un 8% aproximadament de la població activa del país (2016). El 73% de les explotacions agrícoles es focalitzen a l'**autoconsum**. Els seus **principals productes** son el cultiu de cereals (blat, ordi, civada i sègol), patates, remolatxes, llins i altres tipus de vegetals, les granges de productes làctics i la cria de bestiar porcí. Cal remarcar el fet que la producció ramadera ha disminuït quasi a un terç de la producció dels anys 90 i el país depèn de les exportacions. Gran rellevància del **sector de la fusta**, degut a la abundància de boscos que ofereix el país.

El **sector industrial** ocupa a un 23,7% aproximadament de la població activa. La **indústria manufacturera** està enfocada majoritàriament a l'exportació, aporta un 12% al PIB i ocupa un 12,04% de la població activa. Les manufactures focalitzades en els sectors automobilístics, productes electrònics, maquinària, indústria lleugera i el sector de la fusta, amb la producció de paper i mobles. La producció de la **indústria alimentària** en canvi, té com a destinació el propi país i ocupa un 19,7% del sector. La consideració favorable de les **energies renovables** està obtenint força, reduint la dependència del país dels recursos energètics externs. Els **fons comunitaris de la UE** han impulsat el sector de la construcció amb nombroses construccions d'habitatges que permeten millorar les condicions socials que el país ofereix.

El **sector terciari** es el més ampli i amb més pes dins de la estructura del PIB de Letònia i ocupa a un 69,3% de la població activa del país. Projecta unes **previsions positives** de creixement del turisme que durant l'últim any va aportar un 4,6% dels ingressos. Es veu reflectit el creixement en l'**apertura de rutes aèries** que connecten al país amb l'exterior durant els últims anys . Com els seus companys del bàltic destaca amb el àmbit de les **telecomunicacions** . El **sistema financer** està en desenvolupament, existeix una notable millora del seu us desde la seva independència i el crèdit del sector privat ha crescut aproximadament 50% cada any des del 1977 i un 70% pel que fa a les economies domèstiques. Dins del **sector dels transports** el volum de les activitats es positiu i creixent amb un augment que arriba al 10% del total de la economia.

Relacions comercials amb Espanya

Les relacions comercials amb Letònia son encara limitades i amb un flux comercial encara poc rellevant. La quota de mercat amb Letònia va ser del 1,5%.

Les exportacions provinents de Letònia han crescut un 23% respecte l'any 2018 i representen el 1,37% de les exportacions del país letó.

La evolució de la implantació d'empreses espanyoles ha sigut positiva des de l'entrada del país letó a la UE.

La balança comercial Letona amb Espanya és deficitària pel país bàltic.

Destaquen les exportacions d'Espanya a Letònia de fruites, verdures i carn amb un volum de 19,9M de €, 18,9M de € i 13,3M de € respectivament amb una evolució de creixement de la carn positiva durant els últims anys.

Pel que fa a les compres d'Espanya a Letònia destaquen els cereals amb un 28.7% del total de les importacions, seguides de màquines i aparells de material elèctric (12,7%) i fusta i manufactures amb un 9,2%.

Perquè Letònia?

Disposa de accés al país **via marítim** mitjançant els seus ports, així com disposa d'un extens sistema ferroviari, de carreteres i un aeroport ubicat a Riga que es el més gran del Bàltic.

El país es troba en un procés de **constant millora** amb una gran diversitat de projectes per millorar infraestructures o indústries que ofereixen una millora de les condicions i el potencial del país.

Gran necessitat d'exportació de bens i suport a les empreses degut a la petita grandària del país i la falta d'eficiència en el sector primari pot ser un mercat que aculli favorablement les exportacions estrangeres, a més a més la seva força laboral disposa de coneixement de les normes comercials i culturals així com ofereix serveis per ajudar a les empreses a trobar i desenvolupar el comerç amb altres mercats.

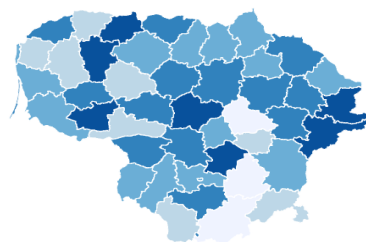
Força laboral qualificada i motivada ja que tenen una gran ètica del treball i s'involucren en el treball en consonància amb la cultura del nord d'Europa.

El sistema financer d'Oest a Est degut a la seva ubicació proporciona facilitats per les operacions financeres, treballen nombroses companyies com Fintech, Mintos o Twino a més a més d'empreses dedicades al blockchain.

4.4 LITUÀNIA

Estimacions de 2020-2021 son:

- **Creixement econòmic 2022:** 4,1%
- **PIB (PPP)** 108.484 M\$
  - **Agricultura** 3,5%
  - **Indústria** 29,4%
  - **Serveis** 67,2%
- **PIB per càpita (PPP)** 38.817,3\$
- **Inflació** 1,1%
- **Taxa d'atur** 8,5%
- **Deute públic** 47,1% del PIB
- **Balança compte corrent** 8,3% del PIB
- **Risc creditici** A+
- **Doing Business** 11/190

Lituània

Salari mitjà de 14.390 € amb un increment del 28,9% en comparació amb el sou mitjà del 2020.

La taxa de distribució igualitària de l'Índex Gini és de 35.1.

La taxa d'inflació a Lituània ha oscil·lat entre el -1.1% i l'1,020.6% en els darrers 29 anys. S'ha calculat una taxa d'inflació del 4,7% el 2021. La taxa de variació anual de l'IPC a Letònia a l'abril del 2022 ha estat del 13%.

L'índex de desenvolupament humà (IDH) a Lituània el 2020 va ser 0,882 punts, fet que suposa una millora respecte al 2019, en què es va situar en 0,876.

Comerç Exterior a Lituània

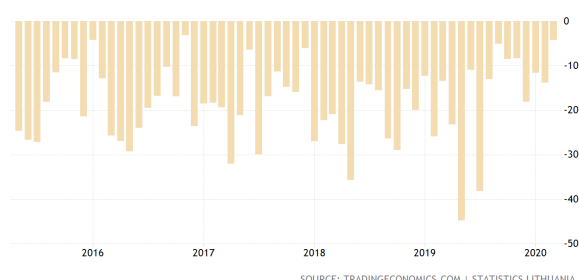
Les principals **importacions** van ser:

- Combustibles minerals, olis i productes de destil·lació
- Maquinària, reactors nuclears i calderes
- Vehicles diferents del ferrocarril i tramvia

Les principals **exportacions** van ser:

- Combustibles minerals, olis i productes de destil·lació
- Maquinària, reactors nuclears i calderes
- Mobles rètols d'il·luminació i edificis
- prefabricats

Evolució Balança Comercial Lituània

Les principals **inversions directes al estranger** han set: Rússia, Letònia, Polònia.

Les principals **inversions estrangeres directes** han set: Rússia, Polònia, Alemanya.

El 2021 Lituània va registrar un dèficit a la seva **balança comercial** de 3.181,1 milions d'euros, un 5,74% del seu PIB, superior al registrat el 2020, que va ser de 464,7 milions d'euros, el 0,94% del PIB.

La variació de la Balança comercial s'ha degut a un increment de les importacions superior al de les exportacions de Lituània.

Principals sectors d'economia

L'**agricultura** ocupa a un 8% de la mà d'obra. El sector **pesquer** només aporta un 0,5% del total del seu PIB. Principals productes són el blat, la fusta, l'ordi, les patates, el sègol, la colza, el lli, la remolatxa de sucre, el vi i la **carn de xai, vedella i porc**. Les principals reformes amb **privatització de terres** han suposat una distinció entre les explotacions d'ús per part de societats agràries i empreses "Farmer's Farms" i les explotacions per agricultors individuals. La **dispersió geogràfica** de les seves explotacions impedeix un aprofitament de maquinària i personal. Disposa **d'infraestructures no gaire desenvolupades** provocant una gran necessitat d'exportacions de fruites i fruits comestibles. Rep **nombroses ajudes** dels fons de la UE.

El **sector industrial** ocupa un 25% de la població activa lituana . La indústria es concentra per una gran diversitat de manufactures, maquinària i components industrials, automòbils, electrònica, biotecnologia, productes químics i fustes i mobles entre altres. La **Indústria energètica** té un fort pes i està centrada amb la refineria de petroli d'Orlen i el nou vaixell de gasificació de Klaipeda. S'han creat **parcs tecnològics** per fomentar i impulsar la indústria química i biotecnològica del país. És un **gran exportador de fertilitzants** i el país disposa d'una forta competència en aquest subsector. Nombroses PIMES i cooperatives treballen en els **sectors dels mobles i la fusta**, i algunes disposen d'acords amb el gegant suec IKEA. La **Indústria de l'alimentació** disposa d'unes plantes productives desaprofitades i amb molt potencial.

El **sector serveis** ha adquirit cada cop més un pes major dins de l'economia lituana, ocupa un 69,9% de la població. La visita de **turistes** al país cada any millora amb un increment dels ingressos que representa un 1,5%. L'interès dels **turistes procedents d'Espanya** han anat augmentant-se durant els últims anys. Un dels **punts forts** del sector és el de la **tecnologia de la informació i la comunicació** que atrau les inversions estrangeres internacionals. El país té un **gran potencial** dins del sector que ofereix serveis avançats per empreses. El sector de la logística i el transport es estratègic pel país degut a la seva situació geogràfica. Contribueix un 12% del PIB i dóna treball a un 7,6% de la població. El **sistema bancari de Lituània** és considerat com un dels més **eficients** de la Unió Europea, així mateix, disposa d'un gran nombre de bancs que treballen dins del país.

Relacions comercials amb Espanya

Les relacions comercials amb Lituània son favorables i suposen per Espanya un 0,1% de les importacions i un 0,15% de les exportacions espanyoles respectivament.

Per Espanya Lituània ocupa el lloc 65 i 71 d'exportadora i importadora respectivament. En canvi, Espanya es la importadora número 17 per Lituània i la 21a de les exportacions.

El 1,4% del total d'empreses exportadores espanyoles que treballen amb el país ha anat augmentant fins arribar a 2.968 en 2019.

La balança comercial es positiva per Espanya. Destacar les exportacions de fruites que suposen un 7,4% i les verdures 3,9% del volum d'exportacions espanyoles al país.

Perquè Letònia?

Promou **incentius fiscals**. El país té set zones anomenades de "lliure economia" on l'impost sobre societats es del 0% els primers 6 anys i 7,5% els següents 10. A més a més, hi ha una exempció de la tributació sobre els dividendes i sobre la propietat Immobiliària.

La **mà d'obra** lituana presenta uns nivells d'escolarització alts i un coneixement d'altres llengües a part del lituà. El 78,5% de la població coneixen una o més llengües estrangeres.

L'excel·lent **infraestructura TIC** disposa d'una xarxa d'internet de les més ràpides d'Europa. Creixement del PIB. manté un creixement del PIB a un ritme estable. Del 2018 al 2019 a crescut del 3,6% al 3,9% i el PIB per càpita ha crescut uns 1.150€.

El **Sistema bancari** és considerat un dels més eficients de la Unió Europea. Constant renovació i millorament d'infraestructures. gràcies als fons de la Unió Europea i la inversió rebuda, manté projectes de millora constants. Interès creixent per la dieta mediterrània i per la cultura del menjar.

5. SITUACIÓ DEL SECTOR FRUTICOLA

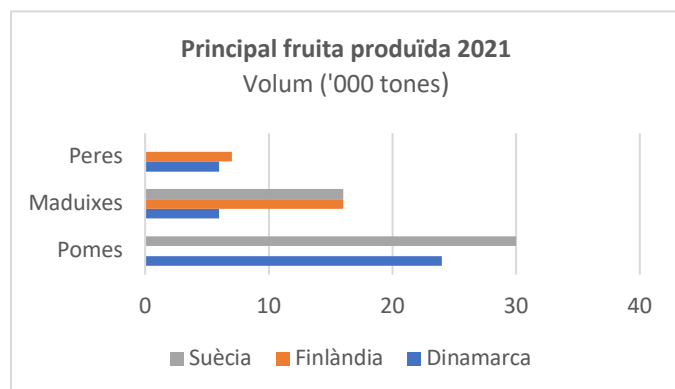
PAÏSOS NÒRDICS

En general, als països nòrdics les condicions del clima del país dificulten l'existència d'explotacions horta fructícoles. Al 2019, l'augment dels costos de transport i la manca temporal d'oportunitats de venda al sector de l'hostaleria van ser probablement les raons principals de la disminució de les importacions. La demanda encara no ha tornat als nivells anteriors a la crisi. A més, les balances comercials d'importacions i exportacions als països nòrdics en general són negatives, el dèficit és més gran per a les fruites, les quals tenen un pes menor en la producció local.

El 2021, el major descens de la producció es va produir a **Dinamarca**, on destaca la collida de pomes i peres. Tot i així en la majoria de casos, la quantitat de fruita produïda en un país no es suficient per proveir tota la població per el que acaba sent un producte que en part s'importa. Les maduixes constitueixen una gran part de la collita de fruites als tres països nòrdics, amb la major part de la producció en hivernacles. La despesa a les llars més consolidada a Dinamarca és la fruita i la verdura. Però, en volum destaca el sector càrnic. A **Suècia**, l'última dècada el consum de fruita ha augmentat un 4% i un 12% en verdures.

Per a algunes fruites i verdures, les importacions representen el 100% de subministrament del mercat nòrdic. Aquests són productes que no es poden produir al país degut al clima, com plàtans, cítrics i pebrots. A **Finlàndia**, el país més al nord d'Europa, amb el clima més extrem de tots els països nòrdics, destaca la producció de fruita en hivernacles. El consum de fruita fresca al 2021 va ser de 58 quilos per càpita. En total, es van consumir 6,5 quilos de conserves de fruita i fruita seca per càpita.

Els plàtans són un important producte d'importació a **Noruega**. Durant la primera meitat del 2021 aquest nivell es va mantenir pràcticament al mateix nivell que els anys anteriors. El segon producte d'importació del país són les pomes. D'aquests, més d'un deu per cent menys es van introduir durant els primers sis mesos del 2020. Els nivells d'importació de taronja, però, es van mantenir al mateix nivell. Crida l'atenció el creixement constant de les síndries, principalment d'Espanya. Es van importar una mica menys de tomàquets, raïm, pebrots, coliflor i bròquil.

Font: FruitLogisitcs

Depenent del país la principal fruita produïda han set les peres, maduixes i pomes.

Principals Proveïdors de fruita (Per Quota De Mercat)

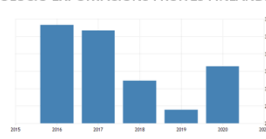
DINAMARCA	NORUEGA	FINLÀNDIA	SUÈCIA
- Holanda (29%) - Alemanya (16.1%) - Espanya (15%) - Itàlia (6.68%) - Suècia (5.96%) - Polònia (4.37%) - EEUU (3.36%) - Turquia (2.19%) - Xile (1.99%) - França (1.85%)	- Espanya (20%) - Itàlia (7.55%) - Sud Àfrica (6.95%) - Perú (6%) - EEUU (5.87%) - Polònia (4.73%) - Holanda (4.55%) - Costa Rica (4.4%) - Xile (4.09%) - Marroc (3.88%)	- Espanya (22%) - Holanda (9.11%) - Itàlia (7.69%) - Sud Àfrica (7.11%) - Costa Rica (6.8%) - Panama (4.58%) - Polònia (3.87%) - Bèlgica (3.78%) - Alemanya (3.34%) - Perú (3.14%)	- Holanda (20%) - Espanya (14.9%) - Alemanya (9.39%) - Equador (6.87%) - Itàlia (6.03%) - Dinamarca(5.75%) - Polònia (4.46%) - Bèlgica (4.37%) - EEUU (3.57%) - Turquia (2.36%)

Els principals proveïdors de fruita dels països nòrdics destaquen per la seva proximitat en la zona de la Unió Europea. Espanya es situa en una posició privilegiada com a soci comercial de Suècia, Finlàndia, Noruega i Dinamarca. L'estacionalitat europea també juga un paper en les importacions. Espanya és el productor de taronges més important d'Europa, i el major proveïdor d'aquests mercats. Països sud-americans també destaquen com a proveïdors de fruita en els països nòrdics. Per exemple, el principal distribuïdor a nivell mundial de plàtans es Equador seguit de Panama, Costa Rica i Colòmbia.

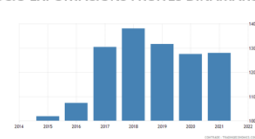
Exportacions i Importacions

La proporció del comerç fora de la UE és comparativament alt per a la fruita amb un 41%. S'importen sobretot els plàtans i la pinya, alvocats i mangos de països fora de la UE. Els plàtans són de la categoria de fruita més important importada a la UE. Al voltant del 62% provenen de països fora de la UE. En canvi, el comerç intracomunitari predomina per a les taronges i les pomes. Exportacions de fruites romanen majoritàriament dins de la UE. Tanmateix, el Brexit ha canviat una mica les ràtios a favor del comerç amb tercers països. El 2021, gairebé el 18 per cent de les exportacions de fruites van sortir del EU. Pel que fa al volum, plàtans, pomes i les taronges dominen les exportacions.

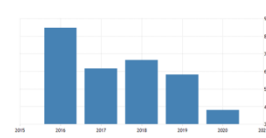
EVOLUCIÓ EXPORTACIONS FRUITES FINLÀNDIA

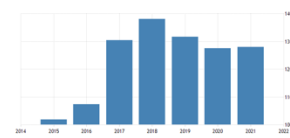
EVOLUCIÓ EXPORTACIONS FRUITES DINAMARCA

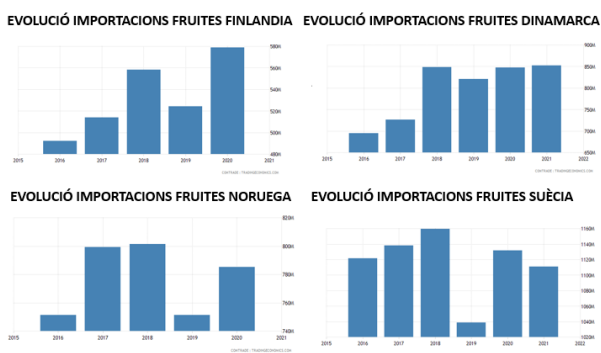
EVOLUCIÓ EXPORTACIONS FRUITES NORUEGA

EVOLUCIÓ EXPORTACIONS FRUITES SUÈCIA

A Finlàndia destaca la producció de fruita en hivernacles. La principal fruita importada a Finlàndia és la poma, el plàtan i la taronja. Les principals fruites importades a Dinamarca són formades per les famílies dels dàtils, figues, pinyes i papaies, fruits amb closca diferents dels cocos i la seva família i els agre o cítrics. Les principals fruites importades a Suècia: plàtans, frescos o secs, agre frescos o secs, poma, peres i codonys, frescos, melons, síndries i papaies, frescos. A Noruega el plàtan continua sent la fruita més importada, seguit de la síndria, la poma i els avocats. Des d'Espanya destaquen els raïms i panses, melons i síndries, albercoc i cireres.

PAÏSOS BÀLTICS

Segons un estudi, el nivell d'educació als països bàltics afecta positivament en el consum de verdures. Les persones amb un nivell educatiu més baix curiosament consumeixen verdures amb més freqüència. Els països bàltics són grans consumidors de làctics, patates, cereals (com el sègol, blat, ordi), cervesa i verdures.

En el consum de fruita **Estònia** suma un 8% mentre que **Letònia** té un 6% i Lituània un 4,7%. Els consumidors d'Estònia consumeixen una quantitat major de fruites per persona en comparació amb Letònia i Lituània. **Lituània** es el país dels tres bàltics que destaca amb un 2,7% del total d'explotacions fruiteres de la UE. El consum de fruita als països bàltics està per sota de la mitja europea. Dins de la UE, els països bàltics sumen el 3,7% de totes les explotacions de producció de fruites. Aprofiten un total de 55.510 explotacions.

Els països bàltics són països més ben petits amb un poder adquisitiu mitjà – baix comparat amb la resta de la Unió Europea. Aquesta mida reduïda justifica que l'economia hagi d'importar fruites i verdures que no són generats per la seva estructura productiva, els volums d'importació han crescut una mitjana superior al 20% en els darrers anys.

MAIG 2020	LITUÀNIA	LETÒNIA	ESTÒNIA
INGRESSOS GENERATS PEL MERCAT D'ALIMENTS	5.708 milions de €	2.828 milions de €	2561 milions de €
SEGMENT MÉS RELLEVANT	SECTOR CARNIC	SECTOR CARNIC	SECTOR CARNIC
PRONÒSTIC DE CREIXEMENT (%)	2,1%	1,2%	2,6%
PRONÒSTIC VOLUM 2025	2.430,2 milions de kg	946,1 milions de kg	909 milions de kg
CONSUM MITJÀ 2020	839,7 kg/càpita	496,9kg/càpita	632 kg/càpita

SECTOR MÉS CAR (2020)	SECTOR DEL PEIX 10,68€/ud	SECTOR DEL PEIX 6,73€/ud	SECTOR DEL PEIX 8,20€/ud
SECTOR MÉS ECONÒMIC (2020)	SECTOR VERDURES	SECTOR VERDURES 1,73€/ud	SECTOR VERDURES 1,99€/ud

Font: Statista (Previsions ajustades al impacte del Covid-19. Maig 2020)

Principals Proveïdors de fruita (Per Quota De Mercat)

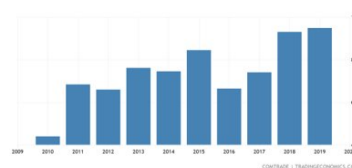
LITUÀNIA	LETÒNIA	ESTÒNIA
- Holanda (16.56%) - Espanya (15.32%) - Polònia (9.11%) - Bèlgica (7.44%) - Letònia (5.59%) - Alemanya (4.76%) - Itàlia (4.35%) - Bielorússia (4.04%) - Grècia (3.37%) - EEUU (3.26%)	- Holanda (19.26%) - Lituània (16.27%) - Polònia (12.30%) - Espanya (11.32%) - Itàlia (6.74%) - Bèlgica (5.45%) - Turquia (4.55%) - Uzbekistan (2.75%) - Grècia (2.15%) - Suècia (2.01%)	- Espanya (15.08%) - Holanda (7.85%) - Itàlia (6.60%) - Polònia (5.19%) - Letònia (4.82%) - Grècia (4.60%) - Suècia (4.58%) - Equador (4.57%) - Costa Rica (4.37%) - Finlàndia (3.89%)

Els principals proveïdors de fruita dels països nòrdics destaquen per la seva proximitat en la zona de la Unió Europea. Espanya es situa en una posició privilegiada com a soci comercial de Lituània, Letònia i Estònia.

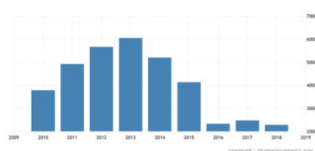
Exportacions i Importacions

Les exportacions de fruites van suposar unes entrades de 227.97 milions de \$ per Lituània i un 0,68% del total de les exportacions que va realitzar a l'any 2019. Al 2020 Letònia va proveir i generar uns 94.94 milions de \$ de la partida de fruites. Estònia al 2020 va vendre fruites al exterior per un valor de 36.87 milions de \$ al 2020 amb un pes dins del total de les exportacions de menys del 0,30% Lituània es la major exportadora de fruita dels països bàltics.

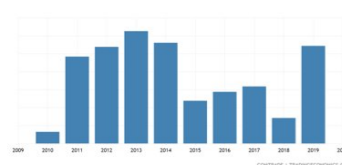
EVOLUCIÓ EXPORTACIONS FRUITES LETÒNIA

EVOLUCIÓ EXPORTACIONS FRUITES LITUÀNIA

EVOLUCIÓ EXPORTACIONS FRUITES ESTÒNIA

Les importacions de fruites van suposar unes compres de 443.60 milions de \$ per Lituània i un pes del 1,2% dins del total de les importacions a l'any 2019. Letònia va comprar fruites per un valor de uns 211.72 milions de \$ al 2020.

Pel que fa a les importacions de Estònia sumen uns 150.31 milions de \$ al 2020 amb un pes en comparació amb tots els altres bens importats de

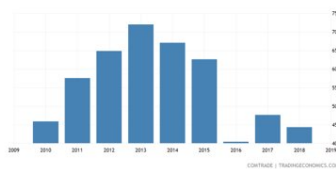
menys del 1%. Lituània es la major importadora de fruita seguida de Letònia i Estònia.

Lituània destaca el consum de

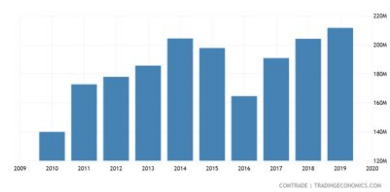
bananers, taronges i mandarines, Estònia també, però

també destaca perquè consumeix un elevat volum de pomes (23 milers de tones).

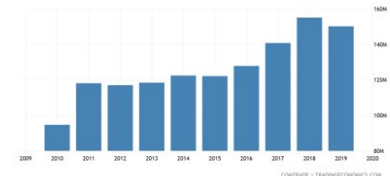
EVOLUCIÓ IMPORTACIONS FRUITES LITUÀNIA

EVOLUCIÓ IMPORTACIONS FRUITES LETÒNIA

EVOLUCIÓ IMPORTACIONS FRUITES ESTÒNIA

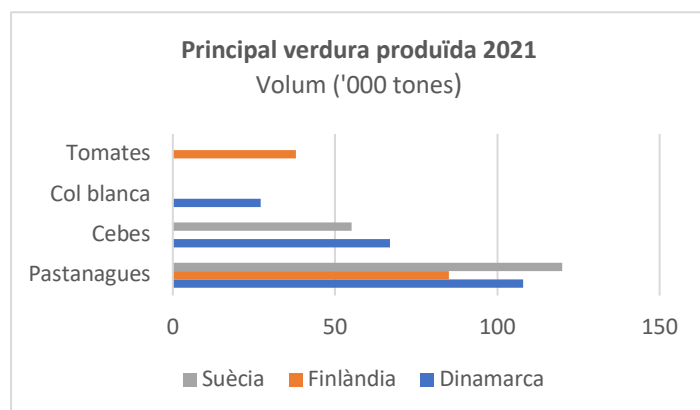
6. SITUACIÓ DEL SECTOR DE LES VERDURES

PAÏSOS NÒRDICS

La dieta nòrdica es tracta d'un tipus de dieta que no està excessivament allunyada del concepte de la dieta mediterrània. La diferència és que, a pesar de compartir algunes característiques, la dieta es basa en aliments que procedeixen del nord d'Europa. Per això, podem trobar molts aliments que provenen de Dinamarca, Finlàndia, Suècia o Noruega. Tot i així, igual que en sector de fruites, als països nòrdics les condicions del clima del país dificulten l'existència d'explotacions de verdures, per això en aquest sector també es crea una dependència d'importacions d'altres països. Les dietes nòrdiques a causa de la seva limitada producció local ha girat al voltant de la carn, els productes lactis, els cereals i els seus derivats. En aquests anys s'observa un apogeu en el consum de fruites i verdures fresques o congelades i preferentment ecològiques.

Al 2021, en general, la collita de les principals verdures produïdes en els països nòrdics va créixer fins i tot més que el 2020. Les pastanagues en particular van ser collides en grans volums a Suècia, Finlàndia i Dinamarca. Un bon subministrament d'aigua durant la temporada de creixement va ajudar augmentar els rendiments. Tot i això, per a les cebes, les condicions meteorològiques no van ser òptims. Per a la producció de tomàquet en hivernacle a causa de la manca de sol per als hivernacles va disminuir la seva producció. Les importacions de tomàquet, per això, van augmentar.

Cal destacar que a **Finlàndia** el 2021 el consum per càpita de verdures fresques s'estimava en 64 quilograms, mentre que el consum calculat l'any anterior era de 66 quilograms. Tanmateix, la quantitat és només orientativa. A **Dinamarca** la recol·lecció d'hortalisses va ascendir a 325.809 tonelles en 2019, 9,42% més que en 2018, sent la principal protagonista la patata, cobrint a prop del 80% del sòl destinat al cultiu hortícola. A **Suècia** els increments més notables es van notar en la producció de enciam campera (excepte l'enciam iceberg) i de pomes, on els valors van augmentar en un 189% i 71%, respectivament, entre el 2018 i el 2019. El cultiu a l'aire lliure va representar el 60% del valor total, mentre que el cultiu en hivernacle va representar el 40% restant. El 2021 a Noruega van exportar fruites i hortalisses fresques per valor de 153 milions, un 10% més que el 2020.

La principal fruita produïda depenent del país són majoritàriament les tomates, la col blanca, cebes i pastanagues.

Font: FruitLogisitcs

Principals Proveïdors de verdura (Per Quota De Mercat)

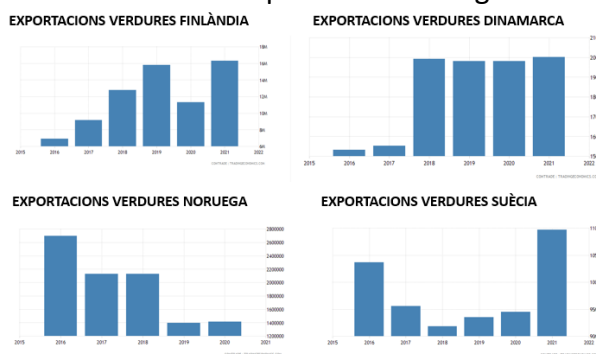
DINAMARCA	NORUEGA	FINLÀNDIA	SUÈCIA
- Holanda (27%) - Espanya (23%) - Alemanya (14.4%) - Itàlia (7.15%) - Suècia (6.85%) - Bèlgica (5.6%) - Polònia (4.33%) - França (2.43%) - UK (2.16%) - Xina (1.06%)	- Espanya (29%) - Holanda (20%) - Dinamarca(6.57%) - França (4.8%) - Polònia (4.31%) - Bèlgica (3.42%) - Estònia (3.12%) - Itàlia (2.86%) - Israel (2.42%) - UK (2.35%)	- Espanya (36%) - Holanda (26%) - Suècia (6.27%) - Bèlgica (6.24%) - França (4.36%) - Itàlia (2.78%) - Alemanya (2.55%) - Polònia (2.39%) - Dinamarca (1.77%) - USA (1.49%)	- Holanda (31%) - Espanya (26%) - Alemanya (8%) - França (5.82%) - Dinamarca (5%) - Bèlgica (5%) - Itàlia (4.85%) - Polònia (3.45%) - Lituània (1.72%) - Turquia (1.54%)

Els principals proveïdors de verdura dels països nòrdics destaquen per la seva proximitat en la zona de la Unió Europea. Espanya es situa en una posició privilegiada com a soci comercial de Suècia, Finlàndia, Noruega i Dinamarca.

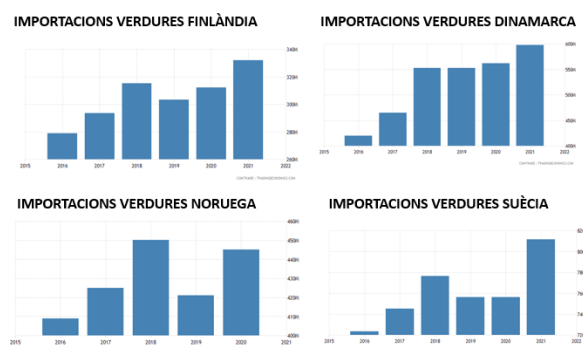
Exportacions i Importacions

En els darrers anys el consum de verdures i fruites s'ha centrat en productes ecològics.

Especialment el consum de les fruites tropicals i les fruites del bosc a Suècia. Les principals verdures importades per Espanya des de Dinamarca són les patates, arrels de mandioca i iuca, pastanagues i naps. Les exportacions a Noruega han estat les més deficientes en els darrers anys. Cal destacar que a Finlàndia ja hi ha molta verdura de cultiu nacional, com ara tomàquet, cogombre, i enciam, disponible durant tot l'any.

Principals hortalisses importades a nivell global a Dinamarca: les albergínies i els espàrrecs, tomàquets frescos o refrigerats i hortalisses congelades. Les principals verdures importades a Suècia són les hortalisses fresques o refrigerades espàrrecs, albergínies, api, xampinyons, pebrots, espinacs, carxofa i carbassa, tomàquets frescos o refrigerats i hortalisses,

cuites en aigua o vapor, congelades. Les principals verdures importades a Noruega des d'Espanya van ser hortalisses fresca i refrigerades, cols i coliflors, tomàquets i oli d'oliva. Els productes més importats a Finlàndia són les carxofes, espàrrecs, coliflor, cogombres i albergínies.

PAÏSOS BÀLTICS

Del total de les 822.960 explotacions de producció de verdures de la UE, dins dels països bàltics hi ha 75.370 explotacions. El consum de verdures de Letònia per càpita al any es de 116,4kg/persona mentre que a Estònia es de 102,35kg/persona i Lituània està per sota dels 95kg/persona Lituània té un 7,8%, Letònia un 1,1% i Estònia un 0,3% sobre el total de les explotacions de verdures de la UE.

Les hortalisses que més es produeixen a Lituània són: patates, cebes, cogombres, enciam, xampinyons i tomàquets. A causa de les condicions climatològiques no es pot cultivar tot el any, per la qual cosa cal recórrer a les importacions, i els tomàquets són la partida més important de mercaderies procedents d'Espanya.

A Estònia al 2020 els productors de fruites i hortalisses es van veure afectats negativament pel retard de la primavera i les condicions climàtiques extremes.

Principals Proveïdors de verdura (Per Quota De Mercat)

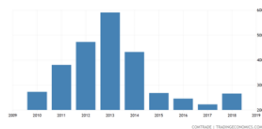
LITUÀNIA	LETÒNIA	ESTÒNIA
• Holanda (23.67%) • Espanya (15.79%) • Polònia (15.59%) • Rússia (7.04%) • Alemanya (6.65%) • Letònia (6.15%) • Itàlia (5.71%) • Estònia (5.59%) • Bielorússia (4.83%) • França (1.67%)	• Lituània (25.24) • Holanda (19.61%) • Espanya (17.24%) • Polònia (10.4%) • Itàlia (5.22%) • Estònia (4.65%) • Rússia (4.03%) • Suècia (2.78) • Turquia (1.55%) • Bèlgica (1.28%)	• Holanda (20.74%) • Espanya (19.02%) • Polònia (10.56%) • Lituània (9.53%) • Itàlia (6.06%) • Letònia (5.46%) • Finlàndia (4.83%) • Xina (2.81%) • Marroc (2.63%) • Ucraïna (2.17%)

Els principals proveïdors de verdura dels països nòrdics destaquen per la seva proximitat en la zona de la Unió Europea. Espanya es situa en una posició privilegiada com a soci comercial de Lituània, Letònia i Estònia.

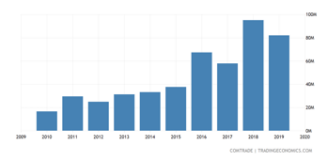
Exportacions i Importacions

Les exportacions de verdures van suposar unes entrades de 265.79 milions de \$ per Lituània i un 0,80% del total de les exportacions que va realitzar l'any 2019. Al 2020 Letònia va proveir i generar uns 82.10 milions de \$ de la partida de fruites. Estònia al 2020 va vendre verdures al exterior per un valor de 31.49 milions de \$ al 2020 amb un pes dins del total de les exportacions de menys del 0,20%. Lituània es la major exportadora de verdures dels països bàltics.

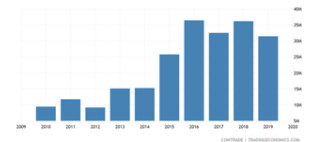
EVOLUCIÓ EXPORTACIONS VERDURES LITUÀNIA

EVOLUCIÓ EXPORTACIONS VERDURES LETÒNIA

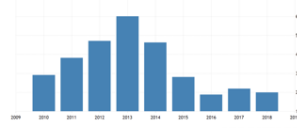

EVOLUCIÓ EXPORTACIONS VERDURES ESTÒNIA

Les importacions de verdures van suposar unes compres de 199.93 milions de \$ per Lituània i un pes del 0,55% dins del total de les importacions a l'any 2019. Letònia va comprar verdures a l'exterior per un valor de uns 146.63 milions de \$ al 2020. Pel que fa a les importacions de Estònia sumen uns 89.98 milions de \$ al 2020 amb un pes en comparació amb tots els altres bens importats de menys del 0,5%. Lituània es la major importadora de fruita seguida de Letònia i Estònia.

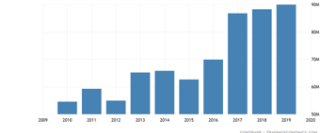
EVOLUCIÓ IMPORTACIONS VERDURES LITUÀNIA

EVOLUCIÓ IMPORTACIONS VERDURES LETÒNIA

EVOLUCIÓ IMPORTACIONS VERDURES ESTÒNIA

7. SITUACIÓ DEL SECTOR DE LA CARN

PAÏSOS NÒRDICS

A **Dinamarca** el sector de la carn, es premia els productes en què s'identifiqui la certificació d'animal welfare. El principal tipus de carn consumit a Dinamarca és: la vedella, carn salada. Fumada o seca, el porc, aus de corral, cabra i xai.

A **Suècia** la tendència cap a una alimentació més vegetal i respectuosa cap als animals fa que cada cop es busquin productes més saludables i substitutius de la carn. En general, el preu de carn a Suècia és un 17,39% més elevat que la mitjana dels països d'Europa. Els importadors i distribuïdors apliquen alts marges, i l'IVA de Suècia (anomenat moms) se situa en un 12% per a productes alimentaris.

A **Finlàndia** l'any 2021 d'acord amb els càlculs del Balanç de Béns Aliments, el consum total de carn va ser de 79,2 quilograms per càpita. El consum total va disminuir un 0,5% respecte l'any anterior. Les xifres de consum de carn que es recullen al Balanç de productes bàsics alimentaris també inclouen els ossos. El consum de carn vermella ja ha disminuït diversos anys seguits, mentre que el consum de carn d'au ha augmentat. L'any passat es van consumir 27,5 quilograms de carn d'au per càpita, 1 quilogram més que el 2020. Paral·lelament, el consum de carn de porc va disminuir aproximadament 1 quilogram fins als 29,7 quilograms per càpita. L'any passat es van consumir 18,6 quilos de vedella de mitjana, gairebé la mateixa quantitat que l'any anterior.

Noruega és un mercat atractiu per al pernil curat, amb un nínxol de mercat disponible per al producte d'alta qualitat i el pernil ibèric de gla.

Principals Proveïdors de carn (Per Quota De Mercat)

DINAMARCA	NORUEGA	FINLÀNDIA	SUÈCIA
• Alemanya (36%) • Holanda (23%) • Polònia (8.21%) • Irlanda (3.64%) • Itàlia (3.63%) • UK (3.55%) • França (3.47%) • Suècia (2.93%) • Espanya (2.31%) • Finlàndia (1.94%)	• Alemanya (36%) • Namíbia (12.1%) • Uruguai (9.47%) • Dinamarca (8.63%) • Botswana (8.53%) • Itàlia (4.69%) • Espanya (3.69%) • Suècia (3.57%) • Nova Zelanda (2.98%)	• Alemanya (33%) • Polònia (19.4%) • Dinamarca (8.34%) • Holanda (6.92%) • Suècia (5.65%) • Nova Zelanda (4.27%) • Lituània (3.23%) • Espanya (2.34%) • Estònia (2.29%) • Brasil (1.78%)	• Dinamarca (21%) • Alemanya (18.1%) • Holanda (14%) • Irlanda (13.8%) • Polònia (11.3%) • Espanya (3.14%) • Itàlia (2.98%) • Finlàndia (2.63%) • Nova Zelanda (1.93%)

Els principals proveïdors de carn dels països nòrdics destaquen per la seva proximitat en la zona de la Unió Europea. Tot i així s'observa la presència d'altres països com Nova Zelanda,

Botswana i Uruguai. Espanya perd posicions com país exportador de carn a Dinamarca, Noruega, Finlàndia i Suècia.

Exportacions i Importacions

Dinamarca destaca per ser un gran país ramader i concretament la carn i els derivats del porc són els principals productes consumits i exportats del país. A Suècia totes les grans cadenes distribueixen almenys una referència de pernil salat.

Dinamarca destaca pel seu sector porcí, encara que els pernills i les paletes sense desossar segueixen arribant principalment d'Espanya i Itàlia. Suècia és un país amb una gran producció de carn. A Suècia es consumeix més pernil salat que ibèric, i altres tipus d'embotits amb menys elaboració. Noruega es un potencial consumidor de pernil. A Finlàndia la carn d'au destaca sobre les altres tipologies.

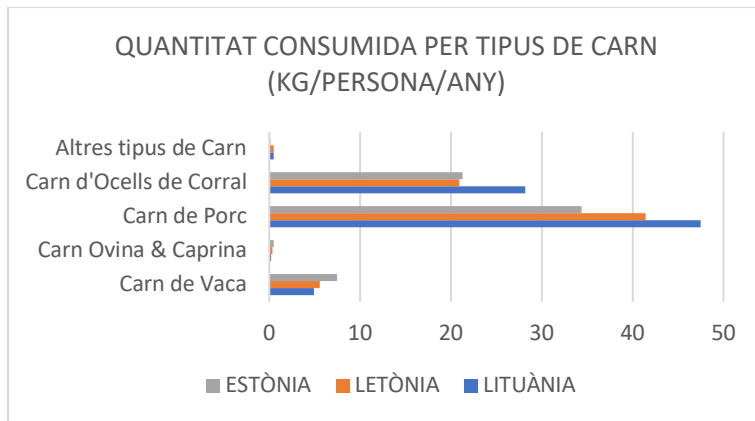
PAÏSOS BÀLTICS

La producció de carn als països bàltics l'any 2019 va ser de unes 250 tones a **Lituània**, unes 91 tones a **Letònia** i unes 74 a **Estònia**, menys de 1% del total de producció de la UE. Destaca el consum de la carn de porc i la de vedella al estar integrades dins de la cuina bàltica, normalment es consumeixen acompanyades de verdures.

Lituània es la major consumidora de carn amb un total de uns 81kg anuals per persona seguida de Letònia amb uns 68kg anuals per persona i Estònia uns 63kg anuals per persona.

La importació de carn està en creixement ja que no poden cobrir la demanda interna amb la producció local.

Lituània es el país bàltic que produeix més carn (més de 250 tones/any) seguit de Letònia i Estònia.

Font: FruitLogisitcs

La principal carn consumida depenent del país Estònia, Letònia i Lituània ha set la carn de corral, carn de porc, carn ovina i carn de vaca.

Principals Proveïdors de carn (Per Quota De Mercat)

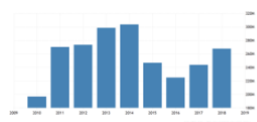
LITUÀNIA	LETÒNIA	ESTÒNIA
- Polònia (48.98%) - Bèlgica (9.60%) - Letònia (7.07%) - Espanya (6.74%) - Alemanya (5.84%) - Àustria (4.82%) - Dinamarca (4.49%) - Holanda (3.39%) - Estònia (3.09%) - França (1.60%) - Hongria (1.50%)	- Lituània (26.83) - Estònia (20.92%) - Polònia (16.24%) - Espanya (8.86%) - Dinamarca (7.73%) - Bèlgica (5.82%) - Alemanya (4.62%) - Holanda (1.48%) - Eslovàquia (1.48%) - UK (1.33%) - Itàlia (0.97%)	- Polònia (24.24%) - Alemanya(12.07%) - Lituània (11.14%) - Letònia (8.77%) - Dinamarca (8.12%) - Finlàndia (7.82%) - Espanya (6.42%) - Bèlgica (3.65%) - Holanda (2.98%) - Irlanda (2.44%) - Hongria (2.05%)

Els principals proveïdors de verdura dels països nòrdics destaquen per la seva proximitat en la zona de la Unió Europea. Espanya es situa en una posició competitiva com a soci comercial de Lituània, Letònia. En canvi, en el cas d'Estònia competeix amb els altres països bàltics i alguns nòrdics com Dinamarca i Finlàndia.

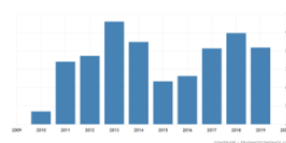
Exportacions i Importacions

Les exportacions de productes càrnics van suposar unes entrades de 267.92 milions de \$ per Lituània i un 0,80% del total de les exportacions que va realitzar l'any 2018. Al 2019 Letònia va proveir i generar uns 81.80 milions de \$ de la partida de verdures. Estònia al 2019 va vendre fruites al exterior per un valor de 70.53 milions de \$ al 2019 amb un pes dins del total de les exportacions de 0,42%. Lituània es la major exportadora de carn dels països bàltics.

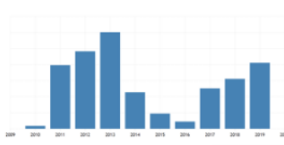
EVOLUCIÓ EXPORTACIONS CARN LITUÀNIA

EVOLUCIÓ EXPORTACIONS CARN LETÒNIA

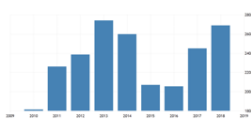

EVOLUCIÓ EXPORTACIONS CARN ESTÒNIA

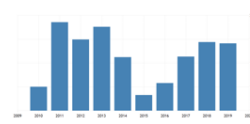

Letònia va comprar carn al exterior per un valor de uns 176.60 milions de \$ al 2019. Pel que fa a les importacions de Estònia sumen uns 146.32 milions de \$ al 2019 amb un pes en comparació amb tots els altres bens exportats de menys del 1%. Lituània es la major importadora de carn seguida de Letònia i Estònia.

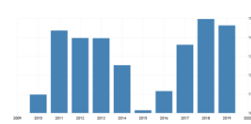
EVOLUCIÓ IMPORTACIONS CARN LITUÀNIA

EVOLUCIÓ IMPORTACIONS CARN LETÒNIA

EVOLUCIÓ IMPORTACIONS CARN ESTÒNIA

8. SITUACIÓ DEL SECTOR DEL PEIX

PAÏSOS NÒRDICS

El peix, com no podria ser altrament, és un dels aliments principals dels països nòrdics. La recomanació es centra especialment en els peixos grassos com el salmó, la tonyina, el verat o l'areng.

El consum total de peix a **Finlàndia** es va mantenir al 2021 en uns 15 quilograms per càpita. El consum de conserves de peix va disminuir lleugerament respecte a l'any anterior. Segons el Balanç de Matèries Aliments, no s'han produït canvis importants en diversos anys en el consum total de peix.

A **Noruega** destaca la producció en aqüicultura sent el segon major consumidor de peix a nivell global. El seu principal producte és el salmó. Dels 190 milions facturats, 168 corresponen a la seva producció en aqüicultura.

Destaca a **Dinamarca** que cada cop és més comú veure llaunes amb la certificació ASC-AQUA de pesca sostenible o FAD free fishing, pesca lliure de dispositius d'agregació de peixos. Les conserves de peix, el seu consum no es troba molt estès al país i es limita principalment a cavallets i tonyines en aigua, oli o salses, especialment de tomàquet.

Suècia és un productor petit de peix i marisc, i la majoria del peix que consumeix és importat des del veí Noruega. A més, un augment en la varietat de productes sembla haver tingut un efecte positiu sobre el consum de peix i marisc processat i preparat. Els productes com ara gratinats, rotllets, sushi, cues de crancs empanitzats, gambetes, crancs i llagostes estan rebent més exposició al mercat.

Principals Proveïdors de peix (Per Quota De Mercat)

DINAMARCA	NORUEGA	FINLÀNDIA	SUÈCIA
- Noruega (40%) - Groenlàndia (24%) - Alemanya (4.51%) - Suècia (3.55%) - Canadà (3.13%) - Polònia (2.41%) - Islàndia (2.33%) - USA (1.84%) - Holanda (1.63%)	- UK (35%) - Rússia (13.6%) - Groenlàndia (7.04%) - Dinamarca (6.93%) - Xina (4.81%) - Illes Faroe (3.87%) - Vietnam (3.82%) - Letònia (3.64%) - Irlanda (2.51%) - Suècia (2.43%)	- Noruega (x) - Suècia - Dinamarca - Polònia - Estònia - Vietnam - Canadà - Holanda - Lituània - Xina	- Noruega (x) - Dinamarca - Polònia - Xina - Holanda - Alemanya - Islàndia - Vietnam - Rússia - Lituània

Els principals proveïdors de fruita dels països nòrdics destaquen per la seva proximitat en la zona d'Europa. Espanya perd importància com a país exportador de peix a Dinamarca, Noruega, Finlàndia i Suècia i destaquen altres països com Groenlàndia, Rússia i les Illes Faroe en el mar atlàntic. Degut al conflicte amb Rússia les importacions amb aquest soci s'han vist reduïdes dràsticament.

Exportacions i Importacions

El 2020 a Suècia es va exportar 3.715.800,09€ en mol·luscs, peix i crustacis. La falta de gel pel canvi climàtic retarda la pesca als llacs de Finlàndia. De igual manera afecta globalment a tot el nord d'Europa. El 2022 les vendes de peix amb origen Noruega a Espanya han crescut un 37,5 % des de començament d'any, aconseguint la xifra record de 190 milions d'euros. La pesca és una indústria important a Dinamarca, ja que Dinamarca és el cinquè exportador mundial de peix i productes pesquers. En general s'aprecia que els països nordics destaquen en el sector del peix com a exportadors, mes que importadors.

Les principals espècies costaneres han estat la perca, el corègon blanc, el salmó i el lluç de riu. Les captures de peix blanc i salmó europeus van ser baixes en comparació de la mitjana. L'espècie més important en termes monetaris ha estat l'arengada del Bàltic.

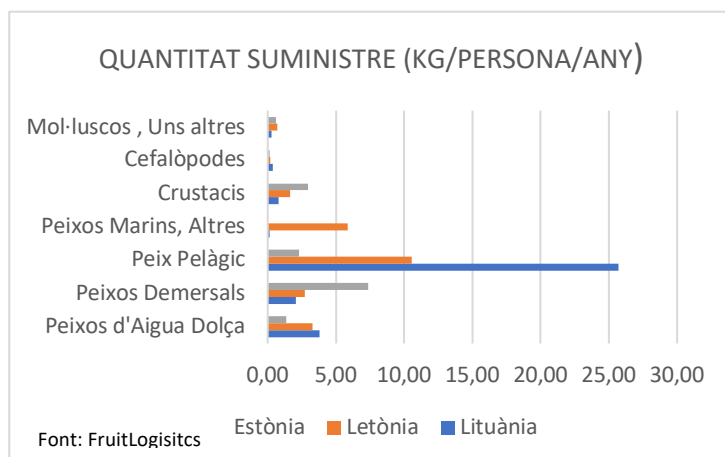

PAÏSOS BÀLTICS

Degut a l'accés a la mar bàltica i la seva tradició pesquera el sector del peix és un dels ingredients clau en la seva cuina. El peix fumat, el bacallà i les conserves són dels més consumits.

La aquicultura forma part de les indústries pesqueres dels tres països i al 2017 es van produir a Lituània 3740 tones de peix, a Letònia 808 tones i a Estònia 870 tones. El creixent interès en la aquicultura marina ha impulsat la creació de granges estatals que utilitzen aquest mitjà per el cultiu de peixos com la carpa, l'anguila europea, l'esturió o la truita.

La pesca en aigües salades és variada i abunden espècies com l'esturió, el salmó, les anguiles, el bacallà. En referència als peixos d'aigua dolça destaquen les truites, les carpes i el salmó (abundant en el llac Ladoga).

Els principals tipus de peix més consumits són el peix pelàgic, els peixos demersals, crustacis i d'aigua dolça.

Principals Proveïdors de peix (Per Quota De Mercat)

LITUÀNIA	LETÒNIA	ESTÒNIA
- Suècia (48.98%) - Noruega (9.60%) - Rússia (6.90%) - EEUU (6.87%) - Alemanya (5.62%) - Letònia (4.57%) - Polònia (2.38%) - UK (1.74%) - Kazakhstan (1.71%) - Espanya (1.65%)	- Suècia (20.85) - Lituània (17.70%) - Dinamarca (14.75%) - Noruega (12.22%) - Estònia (7.81) - Islàndia (4.04%) - Polònia (3.43%) - UK (3.41%) - Illes Faroe (2.96%) - Espanya (2.61%) - Holanda (2.27%)	- Noruega (33.61%) - Finlàndia (12.91%) - Rússia (8.31%) - Dinamarca (6.13%) - Suècia (5.25%) - Letònia (4.18%) - Lituània (3.79%) - Vietnam (3,74%) - EEUU (3.23%) - Canadà (3.225) - Holanda (1.88%)

Els principals proveïdors de fruita dels països nòrdics destaquen per la seva proximitat en la zona d'Europa. . Espanya perd importància com a país exportador de peix a Lituània, Letònia i Estònia. Destaquen altres països com Rússia que amb el conflicte bèl·lic redueix la seva importància. Als tres països bàltics destaquen els socis comercials del països nòrdics.

Exportacions i Importacions

Les exportacions de peix van suposar unes entrades de 542.84 milions de \$ per Lituània i un 1,6% del total de les exportacions que va realitzar l'any 2019. Al 2020 Letònia va proveir i generar uns 114.35 milions de \$ de la partida del peix. Estònia al 2020 va vendre fruites al exterior per un valor de 170.38 milions de \$ al 2020 amb un pes dins del total de les exportacions d'un 1%. Lituània es la major exportadora de peix dels països bàltics.

Les importacions de peix van suposar unes compres de 594.79 milions de \$ per Lituània i un pes del 1,6% dins del total de les importacions l'any 2018. Letònia va comprar peix al exterior per un valor de uns 167.34 milions de \$ al 2019 . Pel que fa a les importacions de Estònia sumen uns 127.05 milions de \$ al 2019 amb un pes en comparació amb tots els altres bens exportats del 0,68%. Lituània es la major importadora de peix seguida de Letònia i Estònia.

9. SITUACIÓ DEL SECTOR BIO

PAÏSOS NÒRDICS

Comparat amb altres països europeus, la demanda de productes ecològics a **Finlàndia** encara és reduïda. S'estima que al voltant del 45% dels productes ecològics disponibles al mercat finlandès s'importa des de l'estranger.

Aurinkomerkki (etiqueta del sol) és la etiqueta nacional de Finlàndia dels productes ecològics.

Dels productes ecològics importats, la major part és fruita, sent el plàtan el producte ecològic més venut a Finlàndia. També es consumeix molt l'oli d'oliva, els fruits secs, les mongetes i les espècies ecològics, importats des de l'estranger.

Leppäkerttumerkki. La etiqueta de la marieta és emesa y supervisada per l'Associació Orgànica de Finlàndia (The Finnish Organic Association) y només s'atorga als productes orgànics finlandeses.

A Finlàndia el producte espanyol no s'assimila, ni es promou, com a producte ecològic. Els

Certifica que el producte que el porta ha set elaborat de manera biodinàmica

aliments espanyols ecològics se solen vendre sota marques blanques finlandeses, com ara l'oli d'oliva, i el consumidor no associa el producte ecològic a la procedència espanyola. En relació amb els aliments envasats, hi ha pocs productes ecològics amb marca espanyola disponibles al mercat. Alguns exemples són: ametlles, pistatxos i espècies com comí, coriandre i pebre.

Tradicionalment, els consumidors a **Dinamarca** es mostren preocupats davant de l'origen i els additius que puguin contenir els seus aliments. El 1987 es va establir la primera llei per al control i la certificació de la producció orgànica. La certificació «Øko», de økologisk (ecològic).

Actualment, les dades revelen la importància dels productes orgànics, com que el 51,4% dels danesos compra productes orgànics almenys una vegada per setmana. Dinamarca és un dels països líders en el consum de productes ecològics a nivell mundial. La quota de mercat de productes orgànics mostra tendències estables i alça. La fruita més produïda localment és la poma, però, la producció nacional no és suficient per abastir el país.

La certificació ecològica més estesa a Dinamarca i supera en reconeixement per part del consum a qualsevol altra certificació ecològica.

Els productes amb més consum el 2021 a Dinamarca van ser: les fruites i verdures, llet i formatge, arròs, pa, pasta, farina, suc de fruites, carn i despulles i ous. La categoria d'aliments que ha experimentat un major increment de les seves vendes ha estat la referida als peix i marisc en els últims anys, però també és la que menys valor representa.

Actualment Dinamarca compta amb una nova generació de xefs amb estrella Michelin que desenvolupen la cultura gastronòmica danesa: l'anomenada "Nova Cuina Nòrdica". En el sector de l'alimentació s'està produint un canvi o especialització cap al sector bio i orgànic.

Un Pla d'Acció Orgànic per a Dinamarca llançat pel govern danès desenvoluparà i expandirà encara més la producció orgànica. Un bon exemple és com l'agricultura ha augmentat el volum de producció a 22 PCT des del 1990 reduint simultàniament les emissions de nitrogen en un 45%, les emissions d'amoníac en un 44%. i emissions de gasos amb efecte hivernacle pel 16 PCT. Quan feu negocis amb el grup d'aliments danès trobareu una vasta experiència i coneixements sobre l'eficiència dels recursos i descobrireu com produir més amb menys.

La creixent sensibilització de la població a **Suècia** enfront de matèries com la sostenibilitat, el medi ambient i la salut han fet que la demanda de productes ecològics en els darrers anys hagi crescut.

KRAV és la marca privada del mercat orgànic suec

La demanda de productes orgànics si bé en els darrers anys aquest creixement s'ha suavitzat Suècia tenen avui dia una quota de mercat molt alta per a aquest tipus de productes. El consumidor està disposat a pagar un preu més elevat pels productes amb segell ecològic sempre que aquests proporcionin més beneficis per a la salut i siguin elaborats de forma respectuosa per al medi ambient, genera també potencials oportunitats.

Cal destacar que a Suècia l'oli d'oliva és un mercat relativament madur i liderat per marques i productors d'origen italià. La demanda és baixa, sent el nínxol de mercat d'oli d'oliva petit als països nòrdics, ja que es cuina més amb mantega i amb oli de colza (de producció nacional).

A **Finlàndia** les oportunitats per als productes ecològics són especialment interessants, a causa de l'èmfasi que es fa des de les autoritats sanitàries en els beneficis de consumir aquest tipus de producte.

Debio manages, regulates and controls organic production and legislation.

Espanya es situa com a principal productor d'aliments ecològics, per la qual cosa hi ha un fort potencial per exportar aquests aliments a **Noruega**. El focus s'ha de situar, en la qualitat dels productes, i no exclusivament en la competitivitat en preu.

Kitchens can also receive a Ø-label

Els consumidors es senten cada cop més còmodes i un dels grans desafiaments serà complir amb la tendència amb menjars ràpids i productes semi acabats que també siguin orgànics.

El volum de negocis de vendes a l'engròs de fruites i verdures va pujar el 2012 a aproximadament 10 milions de corones noruegues. El 2019, els majoristes van vendre fruites i verdures orgàniques a empreses de serveis alimentaris, com ara hotels, restaurants i càtering, per un valor aproximat de 23 milions de corones noruegues. A partir del 2021, el volum de vendes es va reduir a 12,5 milions de corones noruegues.

PAÏSOS BÀLTICS

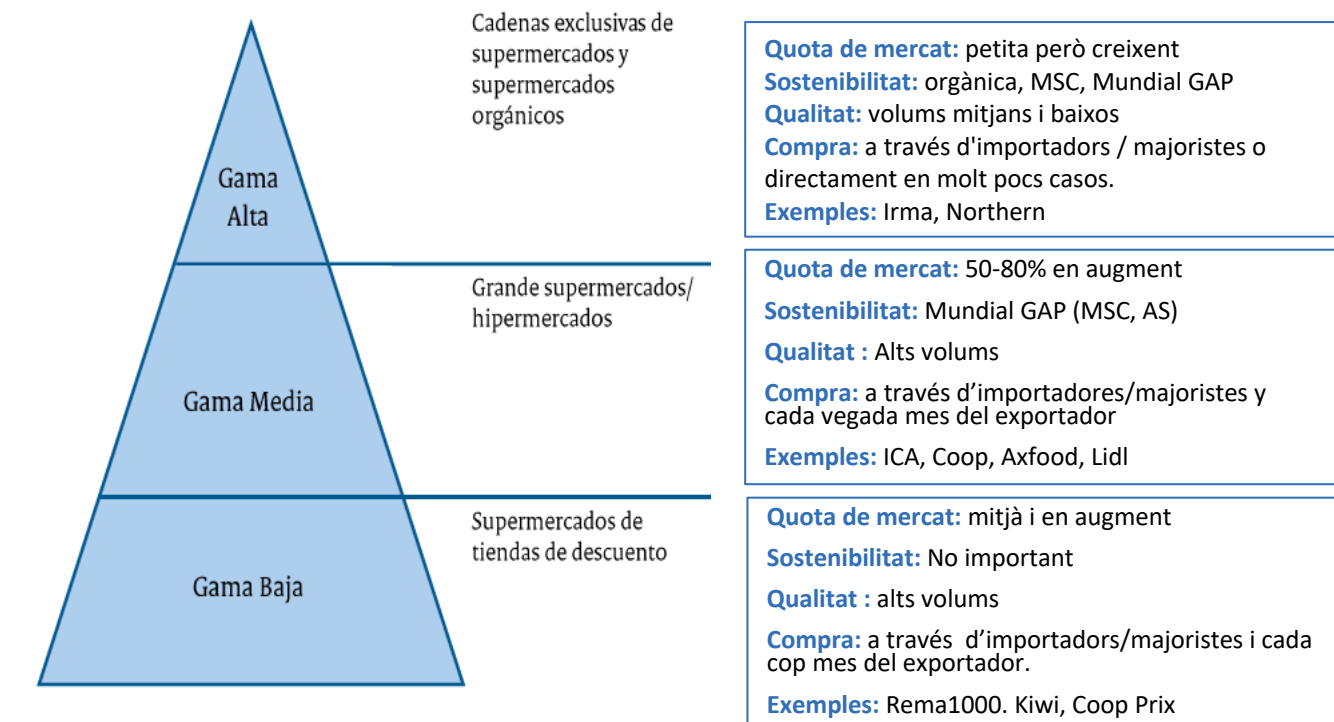
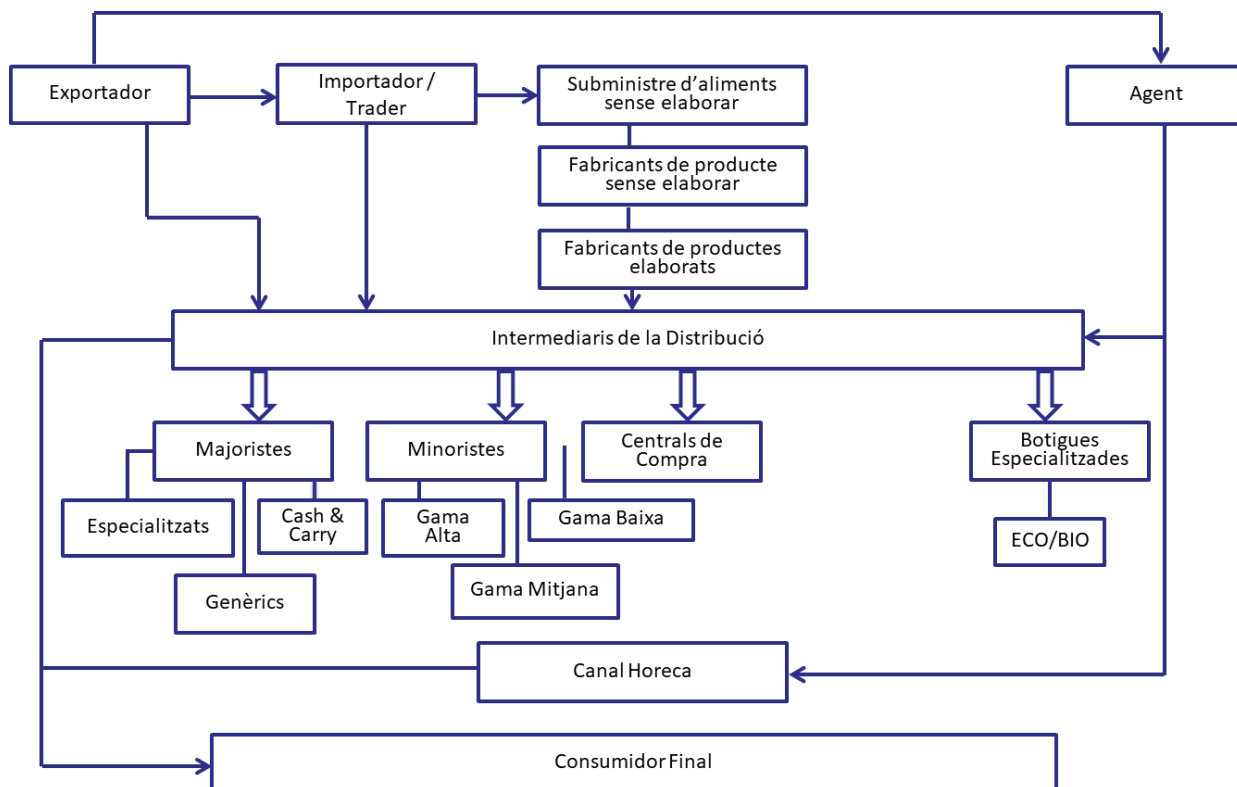
Tot i que la major tendència d'alimentació ecològica es troba en els països nòrdics es comença a apreciar moviment en el consum de productes més bio en els països bàltics.

L'interès pel benestar i els estils de vida sana a **Lituània** estan portant a un major consum d'aliments saludables, alhora que augmentant la demanda de productes orgànics. És també destacable que el desenvolupament econòmic de Lituània està afavorint la despesa en productes alimentaris de més valor afegit. Això està incentivant el consum de productes envasats i la demanda de productes gourmet o cultures gastronòmiques estrangeres, amb un gran interès pels productes mediterranis (italians, espanyols i grecs).

A **Letònia** les verdures ecològiques són molt valorades entre els consumidors locals. Més del 60% de la superfície de producció ecològica s'utilitza com a pastura o per al cultiu de farratge per a la ramaderia. A Letònia, la ramaderia suposa un important mercat, tot i que molt pocs productes hi arriben com a mercaderia ecològica.

A **Estònia** la investigació i el desenvolupament, la formació sectorial i el sistema d'assessorament tenen un paper important en l'aplicació de la política agrícola ecològica i en l'augment de la competitivitat de les empreses relacionades amb l'agricultura, la indústria alimentària i la silvicultura. L'agricultura ecològica i enfocaments alternatius a la producció d'aliments i el consum s'estudia al Centre de Recerca en Agricultura Ecològica de la Universitat d'Estònia de Ciències de la Vida.

10. SISTEMES DE DISTRIBUCIÓ

PAÏSOS NÒRDICS

A **Dinamarca** els canals de distribució solen ser curts, de manera que la figura de l'agent és en molts casos inexistent. El camí d'entrada per a les fruites i les verdures estrangeres són els importadors, encara que hi ha majoristes que, per la seva mida, acudeixin directament al mercat internacional, com ara Salling Group o Coop (cadena de supermercats). Un majorista també es pot proveir dels productes adquirits per importadors. Majoristes i importadors venen a minoristes i surten al canal HORECA, com a pas previ a la recepció del producte per part del consumidor final.

A Dinamarca els supermercats són el principal canal font de vendes de productes alimentaris, amb una tendència a la compra a les empreses locals. Les tendes "discount" cada cop tenen més importància dins del sector.

Importància del comerç on-line. Dinamarca compta amb una de les taxes de penetració d'internet més grans del món. És un país petit amb bones comunicacions. El danès mitjà dedica actualment uns 350 € al mes.

3/4 parts de la població total de **Noruega** es concentren al sud del país. Això fa que la majoria de les seus i els magatzems dels importadors i distribuïdors es concentrin a la regió d'Oslo. La xarxa de distribució dels subagents complementen les altres ciutats importants del país.

Noruega a causa de la seva geografia i escassa població el nombre de distribuïdors i importadors a la majoria dels sectors és molt limitat, la qual cosa dificulta de vegades l'accés al mercat alimentaris presenta una estructura oligopolística. Hi ha quatre distribuïdors que tenen el 99,9 % de la quota de mercat. El principal portal de venda en línia de productes d'alimentació és Kolonial. Tant Coop com Norges-Gruppen tenen altres alternatives per comprar els seus productes a través d'internet.

La distribució a **Suècia** està molt estructurada i dominada per uns quants grups grans. Una gran part de les importacions sueques es fan i es comercialitzen a través d'importadors, majoristes i agents. La distribució de productes alimentaris es duu a terme per majoristes especialitzats.

Més del 90% del comerç al detall d'aliments dominat per quatre grans cadenes: ICA (52,3%), Coop (18,8%), Axfood (18,5%), Bergendahls (5,3%). Present principalment al sud del país. Cadascú ha integrat el procés de compra, importació, distribució i comerç al detall. A les cadenes "discount", es troben Lidl (5,1%) i Netto (2,2% del mercat) al capdavant. El comerç en línia de productes relacionats amb l'alimentació és un dels sectors que més ràpid ha crescut dins del comerç electrònic suec.

A **Finlàndia**, tant el comerç majorista com el minorista estan molt concentrats. Els minoristes tradicionals així com els grans magatzems i hipermercats utilitzen múltiples estratègies de canal, important directament en certes ocasions i en altres, utilitzant agents. La figura de l'agent comercial no és gaire habitual al mercat de béns de consum.

Dues organitzacions finlandeses, KESKO (Grup K, 36%) i SOK (Grup S, 47%) agrupen les principals cadenes de supermercats i hipermercats i suposen conjuntament el 85% de l'oferta

local. La cadena de supermercats alemanya Lidl, amb una quota de mercat del 9%, és l'única empresa estrangera present al país. El canal HORECA pertany a grups o cadenes grans, i sovint estan situats a centres comercials.

PAÏSOS BÀLTICS

La figura dels representants comercials o agents no te cabuda pràcticament dins del mercat bàltic, sinó que es parla de “importadors”.

Els productes alimentaris importats, solen ser operacions comercials a l'engròs i al detall gestionades per majoristes privats especialistes en el processament d'aliments que després distribueixen els productes a la seva pròpia xarxa de petites tendes minoristes o grup de tendes.

El sistema de distribució per excel·lència es el que gestionen els segments minoristes dels supermercats i hipermercats que sumen unes ventes molt elevades de productes alimentaris en les seves superfícies.

A **Letònia** per exemple existeixen grans empreses com Interpego, Prodimex, Imanta, Mono, Interskonto, Laval o Hanzas Uznemums que distribueixen els productes a petites tendes minoristes.

Els supermercats i hipermercats a **Lituània** més importants i amb més quota de mercat son: MAXIMA GRUPE (40% quota de mercat), Cadena PALINK, RIMI LIETUVA, NORFOS MAZMENA i LIDL. A Lituània també figuren MAXIMA GRUPE i RIMI LIETUVA i també destaquen ELVI i LATTS.

Pel que fa a **Estònia** son rellevants COOP Estonia, MAXIMA Eesti, Selver, RIMI Eesti food i Prisma peremarket que sumen un 82,6% de la quota de mercat. Tot i que encara és un sector petit i en creixement, el Ministeri de Medi Rural ha establert. Un objectiu específic per augmentar encara més la proporció d'aliments ecològics en el servei públic d'alimentació indicant que aquesta zona creixerà en el futur. Per exemple, El Pla de desenvolupament de l'agricultura 2014-2020 preveu que per a l'any 2020, el 30% de productes de les institucions infantils oferiran aliments ecològics.

11. PERFIL DEL CONSUMIDOR

PAÏSOS NÒRDICS

Les dietes nòrdiques degut a la seva **limitada producció** local ha girat al voltant de la carn, els productes lactis, els cereals i els seus derivats.

La societat escandinava en general, i en especial la noruega, atorguen una notable importància a la **salut, l'aparença i la condició física** (dedicant en general molt de temps a la pràctica d'esports), i és per això que cada cop presten més atenció a tipus d'aliments que consumeixen.

Els productes **d'origen espanyol** són molt presents dins del mercat de fruites i verdures.

Als països nòrdics s'ha aprovat un pla perquè la producció avanci cap a un model molt més **orgànic**.

La perspectiva de futur per als consumidors cap a un estil de vida més saludable i l'augment de població **vegetariana i vegana** provoca que cada dia es consumeixin més fruites i verdures.

Hi ha una demanda creixent de productes diferenciats, amb nous sabors i textures donat l'increment de l'anomenada cultura **“foodie”**.

Hi ha una demanda creixent de fruites del bosc a Suècia potenciant pel “consum intel·ligent” o **“smart consumption”**. Aquest tipus d'aliments presenten una proporció més gran de quantitat d'antioxidants beneficiosos en la salut.

El consumidor finlandès prefereix perdre el mínim temps possible a l'hora de cuinar i menjar al moment més adequat en funció de l'agenda. Per aquesta raó, es consumeixen molts **plats preparats industrials**.

PAÏSOS BÀLTICS

Els consumidors de les repúbliques bàltiques es caracteritzen per una renda disponible més baixa que corresponent a la mitjana europea. Per això existeix una certa **sensibilitat al preu**. Tot i tenir més en compte el preu a l'hora d'escollir o decantar-se per un producte o un altre, la **qualitat** del producte també es valora de forma positiva.

Hi ha **productes** d'origen català que es **desconeixen** a la regió, per tant, s'haurà de potenciar el donar a conèixer les varietats de productes i les diferències que podem oferir. Els consumidors bàltics provenen de un ampli ventall de llocs d'origen per tant poden acollir de forma positiva productes que no siguin autòctons.

El **sector gourmet** es un dels sectors dins de l'alimentació que ha crescut més durant els últims anys. Els consumidors rics valoren positivament les marques a l'hora d'escollir productes.

Com a conseqüència de la modesta capacitat adquisitiva dels consumidors bàltics una de les prioritats i una de les **majors despeses** es la dedicada a **l'alimentació**.

12. FORMES D'ENTRADA AL MERCAT

L'**accés** als mercats nòrdics i bàltics és **difícil**, però el soci sol ser molt lleial als seus subministradors. Important barrera d'entrada però garantia de continuïtat a l'exportador que ha accedit al mercat de cara a comandes futures. Les empreses sueques tenen una relació privilegiada amb els **països bàltics** que pot facilitar alhora el camí als empresaris espanyols.

La **cultura** sueca és propera a Noruega, encara que existeix una relació d'amor-odi entre totes dues, els suecs s'afanyen a assenyalar les subtils diferències. Les similituds amb Dinamarca són menors, i fins i tot més amb Finlàndia, per la qual cosa cal tenir compte de no semblar que se'ls fica a tots al mateix sac.

Les empreses busquen establir relacions a llarg termini més que operacions puntuals que impliquin un benefici immediat. Són molt **fidels** als proveïdors que s'han guanyat la seva confiança.

La fidelitat als proveïdors ve en gran mesura determinada pels serveis logístics que ofereixen. Suècia és un país molt gran, amb nuclis de població petits, de manera que les botigues depenen dels subministraments organitzats pels proveïdors. De vegades, encara que l'oferta sigui bona, no compraran si no s'hi inclou el transport.

La **marca blanca** ocupa un lloc important als retail i es pot trobar cada vegada més productes oferts amb marca blanca, per la qual cosa podria ser una bona opció per entrar al mercat.

És imprescindible que l'**etiqueta** sigui a l'idioma del país, traduïda degudament i tenint en compte les lleis d'etiquetatge. Una etiqueta blanca pot servir al principi, però a llarg termini, una etiqueta original feta per al país a l'idioma del país demostra serietat i compromís amb el client.

Més avançats en noves tecnologies. Les taxes de penetració del mòbil i d'internet són de les més altes del món, però els canals de televisió també poden ser bons mitjans de **promoció**, ja que els programes de viatges i de menjar són molt populars.

Sistema altament professionalitzat i a l'hora d'enviar mostres, productes, preus, etc. cal ser puntual i complir **terminis** de temps.

Tracte cordial i agradable tant en persona com per telèfon, i són molt formals i educats en les **negociacions**. Cal ser directe i molt clar, però sempre amb educació i sense aixecaments de veu. Les reunions només s'han de demanar durant l'horari laboral.

Són hàbils negociadors. La seva estratègia consisteix a romandre en la seva posició i analitzar detalladament la proposta de l'altra part per localitzar les possibles millores. El principal estil de negociació és la cooperació i solen estar disposades a transigir si ho consideren útil per avançar la negociació. És molt recomanable evitar la confrontació oberta o el conflicte, i mantenir la calma, l'amabilitat, la paciència i la persistència.

Els contractes són molt detallats. S'espera que s'executin rigorosament totes les clàusules que hi figurin. Es recomana consultar un expert legal local abans de signar. No obstant això, no porti el seu advocat a la taula de negociació, ja que pot ser vist com un signe de desconfiança.

Aprofitar un **representant** o **soci local** que conegui tant el mercat com la cultura i els costums.

El **distribuidor** valora especialment l'experiència exportadora i la participació a fires internacionals.

13. CONCLUSIONS

Totes dues regions són molt interessants: augment de la renda disponible en els països bàltics amb tendència de inflació. Consolidació i bona imatge del producte espanyol en els països nòrdics.

Han augmentat les vendes tant en productes nacionals com internacionals, sobre tot la varietat de productes importats especialment el sector càrnic. Paral·lelament el productors nacionals també estan augmentant la qualitat dels seus productes.

Aproximadament el 90% del peix processat és importat. Encara que Noruega domina la indústria de processament de productes pesquers Espanya ha pogut fer-se un espai en el mercat.

La carn d'animal porcina procedent d'Espanya es ven tant congelat com fresca. Tant a Bàltics com Nòrdics. Als bàltics la carn de porc és una de les principals indústries agroalimentàries pel que la competència en el sector és bastant considerable. S'importa molta quantitat de Polònia, Alemanya i Bèlgica.

En els països bàltics Espanya té un gran protagonisme en el sector fructícola. Destaquen els cítrics, maduixes, caquis, cireres... Però la major quota de mercat es troba en Holanda. La producció local es pràcticament inexistente i les importacions van destinades a la demanda local o la reexportació

El sector de les verdures destaca la importació de tomata i el cogombre. Fins fa uns anys Espanya era un importador líder en aquests productes fins a l'arribada de Holanda. En totes dues regions hi han oportunitats en fruites i verdures.

En els països nòrdics és molt interessant el peix i marisc congelats i peix del que denominen el "Mediterrani". Destaca la carn de vedella, pernil i embotits. Als països bàltics destaca un alt estàndard veterinari en sectors com el del porc, pollastre i embotit.

Destaca el producte bio en els països nòrdics.

Sobre el perfil de comprador destaca la figura del distribuïdor / importador especialitzat en food service / horeca i retail en els països nòrdic. D'altra banda destaca la figura del distribuïdor / majorista / importador / gran superfície perfil en els països bàltics.

Sobre el perfil consumidor destaca la sensibilitat al preu. Els consumidors de les repúbliques bàltiques es caracteritzen per una renda disponible més baixa que corresponent a la mitjana europea. D'altra banda el model nòrdic Noruega és molt més orgànic, amb producte de proximitat i proteccionisme. Molt complicada l'entrada al país.

Sobre els competidors Polònia és un dels principals proveïdors dels països bàltics, però cal destacar que els seus productes generant certa desconfiança en els mètodes d'elaboració i la seva qualitat. Es percep de diferent forma els productes d'Espanya. Holanda és principal competidor en aquestes regions, especialment nòrdics.

Sobre la logística els importadors dels països nòrdics disposen de solucions logístiques (multimodalitat / línies regulars /magatzem compartits..., especialment des de Holanda i Perpignan) que fan molt més competitiu el producte.

Tendència en els Bàltics de les empreses estrangeres a implantar centres de processat donades les excel·lents condicions que ofereixen els països com a salaris, càrregues fiscals, ret de transport, grau de formació dels treballadors i el seu desplaçament geogràfic en la UE i limitació amb Bielorússia, porta d'entrada a l'espai CEI. Plataforma de reexportació.

En totes dues regions valoren molt el paper de Mercabarna per fer grupatge. Als nòrdics les compres de gran volum les fan directament al productor Als bàltics la logística està molt desenvolupada.

14. BIBLIOGRAFIA

INSTITUT NÒRDIC.

<https://institutnordic.com/suecia/>

SWISS INFO.

https://www.swissinfo.ch/spa/especial-2021-noticias-n%C3%B3rdicos_las-diez-noticias-mas-importantes-del-a%C3%B1o-2021-en-los-pa%C3%ADses-n%C3%B3rdicos/47220026

TRADING ECONOMICS.

<https://es.tradingeconomics.com/>

NORDIC STATISTICS.

<https://www.nordicstatistics.org/statistics>

TREND ECONOMY.

<https://trendeconomy.com/data/h2/Denmark/02>

OEC. THE OBSERVATORY OF ECONOMIC COMPLEXITY (OEC). SUÈCIA.

<https://oec.world/en/profile/country/swe>

OEC. THE OBSERVATORY OF ECONOMIC COMPLEXITY (OEC). FINLÀNDIA.

<https://oec.world/es/profile/country/fin>

OEC. THE OBSERVATORY OF ECONOMIC COMPLEXITY (OEC). DINAMRACA.

<https://oec.world/en/profile/country/dnk>

OEC. THE OBSERVATORY OF ECONOMIC COMPLEXITY (OEC). NORUEGA.

<https://oec.world/en/profile/country/nor>

OEC. THE OBSERVATORY OF ECONOMIC COMPLEXITY (OEC). LETÒNIA.

<https://oec.world/es/profile/country/lva>

OEC. THE OBSERVATORY OF ECONOMIC COMPLEXITY (OEC). LITUÀNIA.

<https://oec.world/en/profile/country/ltu>

OEC. THE OBSERVATORY OF ECONOMIC COMPLEXITY (OEC). ESTÒNIA.

<https://oec.world/en/profile/country/est>

FOOD NATION DENMARK.

https://foodnationdenmark.com/wp-content/uploads/2019/02/WEB_Final-brochure-spain.pdf

ICEX. ESTÒNIA.

<https://www.icex.es/icex/es/navegacion-principal/todos-nuestros-servicios/informacion-de-mercados/paises/navegacion-principal/el-pais/informacion-economica-y-comercial/informacion-del-mercado/index.html?idPais=EE>

ICEX. LITUÀNIA.

<https://www.icex.es/icex/es/navegacion-principal/todos-nuestros-servicios/informacion-de-mercados/paises/navegacion-principal/portada/index.html?idPais=LT>

ICEX. LETÒNIA.

<https://www.icex.es/icex/es/navegacion-principal/todos-nuestros-servicios/informacion-de-mercados/paises/navegacion-principal/portada/index.html?idPais=LV>

ICEX. DINAMARCA.

<https://www.icex.es/icex/es/navegacion-principal/todos-nuestros-servicios/informacion-de-mercados/paises/navegacion-principal/portada/index.html?idPais=DK>

ICEX. FINLÀNDIA.

<https://www.icex.es/icex/es/navegacion-principal/todos-nuestros-servicios/informacion-de-mercados/estudios-de-mercados-y-otros-documentos-de-comercio-exterior/finlandia-guia-pais-2020-doc2020854405.html>

ICEX. SUÈCIA.

<https://www.icex.es/icex/es/navegacion-principal/todos-nuestros-servicios/informacion-de-mercados/paises/navegacion-principal/portada/index.html?idPais=SE>

ICEX. NORUEGA.

<https://www.icex.es/icex/es/navegacion-principal/todos-nuestros-servicios/informacion-de-mercados/paises/navegacion-principal/portada/index.html?idPais=NO>

DATOS MACRO.

<https://datosmacro.expansion.com/>

POPULATION PYRAMID.

<https://www.populationpyramid.net/es/poblaci%C3%B3n-por-pais/2020/>

EMPRESA EXTERIOR. PAISOS BÀLTICS.

<https://empresaexterior.com/art/62348/los-mercados-balticos-de-estonia-letonia-y-lituania-despiertan-el-interes-de-las-empresas-vascas>

RUSBALTIKA.

<http://www.rusbaltika.com/2015/03/07/claves-para-hacer-negocios-en-los-paises-balticos/>

MARCASA.

<https://www.mercasa.es/media/publicaciones/269/Tendencias.pdf>

ACCIÓ GENCAT.

http://www.accio.gencat.cat/ca/serveis/banc-coneixement/cercador/BancConeixement/nota_economica_lituania#blocMaterials_a945c52e-d9d6-11e7-90d6-005056924a59

MADRID. ORG.

<http://www.madrid.org/cs/Satellite?blobcol=urldata&blobheader=application%2Fpdf&blobkey=id&blobtable=MungoBlobs&blobwhere=1352807264148&ssbinary=true>

WORLD STOP EXPORTS. LITUÀNIA.

<http://www.worldstopexports.com/lithuanias-top-10-exports/>

EUROPEAN UNION.

https://european-union.europa.eu/index_es

COUNTRY METERS.

<https://countrymeters.info/es/Lithuania>

EUSKADI.EUS.

https://www.euskadi.eus/contenidos/informacion/ae_fichaspais/es_def/adjuntos/Lituania.pdf

WORLDOMETERS.

<https://www.worldometers.info/>

MINISTERIO DE ASUNTOS EXTERIORES UNIÓN EUROPEA Y COOPERACIÓN.

<https://www.exteriores.gob.es/es/Paginas/index.aspx>

CEIC DATA.

<https://www.ceicdata.com/en/indicator/lithuania/annual-household-income-per-capita>

INDEX MUNDI.

<https://www.indexmundi.com/es/datos/indicadores/LP.LPI.TIME.XQ/rankings>

EL BLOG SALMÓN.

<https://www.elblogsalmon.com/economia/estonia-letonia-y-lituania-ya-no-son-europa-del-este-una-historia-de-exito-de-paises-exsovieticos>

TRADEMAP.

<https://www.trademap.org/Index.aspx?AspxAutoDetectCookieSupport=1>

ADUANAS CAMARAS.

<https://www.camara.es/comercio-exterior>

CATALONIA TRADE PORTAL.

<https://tradeportal.accio.gencat.cat/ca>

CAMERDATA.

<https://www.camerdata.es/>

DATASUR.

<https://www.datasur.com/servicios/online/>

FRUIT LOGISTICA.

https://www.fruitlogistica.com/fruit-logistica/downloads-alle-sprachen/auf-einen-blick/european_statistics_handbook_2022.pdf

<https://www.kommerskollegium.se/globalassets/publikationer/market-studies/market-study-fruit-and-veg.pdf>

15. VISITES REALITZADES

GRÖNSAKSHALLEN SORUNDA
Adreça: Elektravägen 15, 126 30 Hägersten Contacte: Mr. Mats Karlsson
MARTIN & SERVERA
Adreça: Grosshandlarvägen 7, 120 44 Årsta Contacte: Mr. Robert Cedergren
GASTRO IMPORT
Adreça: La Cours gata 6, 252 31 Helsingborg Contacte: Mr. Henrik Nelander
FULLHOUSE
Adreça: Sydholmen 1, 2650 Hvidovre Contacte: Mr. Bjarne Nykjær
PRIMA FRUGT
Adreça: Vejleåvej 13, 2635 Ishøj Contacte: Ms. Mette Ruud Nielsen
KAUNO VAISIU IR DARZOVIU PREKYBA, UAB
Adreça: Ateities pl., 75A, Kaunas Contacte: Sr. Martynas Pocius
ASOCIACIÓN LITUANA DE LA INDUSTRIA DE TRANSFORMACIÓN DE CARNE
Adreça: K. Donelaičio g., 2, Kaunas Contacte: Sr. Egidijus Mackevičius
SANITEX, UAB
Adreça: Raudondvario pl., 131, Kaunas Contacte: Sra. Indrė Vanagaitė-Gurskienė
GENBA FOOD, UAB

Adreça: Veiverių g., 150, Kaunas Contacte: Sr. Nerijus Budreckis
SAMSONAS, UAB
Adreça: Europos, 89, Kaunas Contacte: Sr. Andrius Valinskis

VILNIUS CHAMBER OF COMMERCE, INDUSTRY AND CRAFTS
Adreça: T. Kosciuskos g., 30, Vilnius Contacte: Sra. Audrone Masandukaite
PALINK, UAB
Adreça: Lentvario g., 33, Vilnius Contacte: Sra. Salvinija Labanauskienė
BALTIC FRESH FRUIT, UAB
Adreça: Ofecome Vilnius, J. Jasinskio 16B, Vilnius Contacte: Sr. Elegijus Jankauskas
ICECO ZUVIS, UAB
Adreça: Ofecome Vilnius, J. Jasinskio 16B, Vilnius Contacte: Sra. Joana Masiulienė
PLUNGĖS ŠALTIS, UAB
Adreça: Ofecome Vilnius, J. Jasinskio 16B, Vilnius Contacte: Martynas Kaminas
AUGMA, UAB
Adreça: J. Jasinskio 16B, Vilnius Contacte: Sr. Aurimas Norkus
SEAFOOD TRADING & DELIVERY, SIA
Adreça: Skolas iela, 25-15, Riga Contacte: Sr. Edvīns Mazjānis
ALIS CO, SIA
Adreça: Vējstūru iela, 38, Riga Contacte: Sr. Roberts Litevskis
HKSCAN LATVIA, AS
Adreça: Atlasa iela, 7, Riga Contacte: Sr. Heino Lapins

A FRUITS, SIA
Adreça: Lubānas iela, 82D, Riga Contacte: Sr. Artūras Spyčius
CÁMARA DE COMERCIO E INDUSTRIA DE LETONIA
Adreça: Krišjāņa Valdemāra iela, 35, Riga Contacte: Sr. Nauris Lazdans
LIETAS MD, SIA
Adreça: Buļļu iela, 45, Riga Contacte: Sr. Leo Viksna